Ára: 16 fillér

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház) Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XX. évf. 112. sz. 1943. május 19 szerda

Előfizetési ár: havonta 3.80 P, negyedévre 11.— pengő. — Egyes szám ára: hétköznap 16 fillér, vasárnap 30 fillér.

VARJASSY IMRE ÉS GÉPEI

Id. Varjassy Imrét nem kell bemutatnunk Debrecen város közönségének. A debreceni iparostársadalom egyik legkiválóbb tagja, ki ötven esztendőnél hosszabb ideig állt a munka frontján, becsülettel, tisztességgel. Tizenkét gyermeket adott a hazának, három fiával együtt folytatja a kovács és kerékgyártó ipart, készítményei országos hírűek, legutóbb is a kincstárnak szállított és ezért teljes elismerésben részesült. Számos érem és oklevél hirdeti ipari tevékenységének eredményességét. Két évvel ezelőtt a Kormányzó Úr Őfőméltósága részesítette nagy kitüntetésben, amikor **a magyar ipar fejlesztése terén évtizedeken át kifejtett értékes munkássága** elismeréséül **a magyar arany érdemkeresztet adományozta neki.**

Valóban mindent elkövetett a maga erejéből id. Varjassy Imre a magyar ipar fejlesztésére. A Csapó-utcai kanyarban, Berek-utca 2. szám alatti kovácsműhelyében nemcsak a kovácsüllő csengett, hanem az üzem fejlesztésére, fiai munkájának bevonásával — akik szintén kitűnő mesterek, külföldi tanulmányutakat folytattak — famegmunkáló gépeket is állított be. A Varjassy-féle műhely egyesítette magában a kisipar és a középipari üzemi előnyeit és hasznosságát. Kellett a gépek beállítása, különösen a háborús évek bekövetkezésével, amikor nemcsak polgári megrendelések készítésére, hanem más, sokkal fontosabb munkák teljesítésére is szükség volt.

*

Folyt a szorgalmas munka a Varjassy-féle üzemben és legfeljebb csak az okozott gondot az üzem vezetőjének, hogy a szomszéd kifogásokat emelt a munkával járó zaj ellen. Nem volt baj, mikor régebben a Varjassy-féle kovácsműhelyből egészen a Bikáig hallatszott a szorgos munka zaja, a kovácsüllő csengése, egyszer azonban az egyik szomszéd elkezdett pereskedni. Közel tíz éven át folyt ez az áldatlan huzavona, újabb és újabb fórumokat járt meg az ügy. A szakértők megállapították, hogy a gépek üzemben tartása sem a szomszédos épületek állagára, sem a benne lakó személyek egészségére káros hatással nincs és a gépek által okozott zaj a megengedett mértéket nem haladja meg. Megjegyzendő, hogy a gépek csak a nappali órákban voltak üzemben, tehát senkinek az éjszakai nyugalmát nem zavarták.

A bíróság el is utasította a szomszéd keresetét és a pert megszüntették.

Azonban közigazgatási úton folytatódott a dolog, újabb fórumokat járt be az ügy, a szomszéd makacsul kitartott álláspontja mellett és végeredményben az történt, hogy a tíz éven át üzemben volt famegmunkáló gépüzemet e hó 15-én le kellett állítani és azóta áll a munka a Varjassy-féle famegmunkáló üzemben, a hasznos gépek nem járnak, a munkások tétlenül állnak, a termelő gépek némaságra vannak kárhoztatva.

Úgy halljuk, hogy míg az ügy a különböző fórumokat járta, megállapítást nyert, hogy valamilyenfélé engedély nincsen meg, illetve csak az írásbeli formája hiányzott, mert Varjassyék szobelileg annak idején megkapták a gépek beállításához szükséges hatósági hozzájárulást egy régebben fennálló épületben.

A hatósági intézkedéseket köteles lojalitással kell fogadnunk mindannyiunknak. Viszont amellett nem igen lehet szó nélkül elmenni, hogy manapság, amikor a termelő munkára olyan nagy szükség van, amikor minden illetékes tényező a termelés fokozásának szükségességét hangoztatja, akkor termelő gépek álljanak le esetleg formai okok miatt vagy pedig a szomszéd nyugalmának megőrzése szempontjából. Pontosan nem ismerjük a tényeket, Varjassyék nem nyilatkoznak, de iparos körökben élénken pertraktálják a történteket és ez a körülmény indít minket is arra, hogy a nyilvánosság előtt hangot adjunk ama kívánságnak: illetékes tényezők a termelés érdeke szempontjából vizsgálják meg ezt az ügyet, igyekezzenek jóindulattal eliminálni az esetleges formai akadályokat, mert ismételjük: ma, a nemzet háborús erőfeszítése idejében nem lehet megengedni, hogy egy rendkívül fontos üzemben leálljanak a termelő gépek, tétlenül hulljanak ölbe a munkáskarok és hogy az a férfiú, aki az ipar fejlesztése körül szerzett érdemeiért a legnagyobb kitüntetést kapta, most 75 éves korában könnyes szemmel nézze, miként zsugorodik össze a munka ősi üzeme és nehezen beszerzett gépei hogyan rozsdásodnak be.

oOo

Kölcsönös várakozás a keleti fronton

Berlin: az olasz anyaország védelme a tengely közös hadvezetési feladata — Gayda az idegek háborújáról — Német légierők támadása London és Cardiff ellen — A török kormány 120 millió fontot kér fegyverkezésre — Inönü elnök fogadta Spellman érseket

Míg nyugaton fokozottan folyik a légi háború, addig feszült figyelem nyilvánul meg az iránt is, hogy milyen hadműveleti cselekmények következnek a keleti fronton.

Illetékes berlini helyen tudatos hamisításnak nyilvánították azokat az ellenséges forrásból származó jelentéseket, amelyek szerint német részről Leningrádnál nagy támadást kezdtek s jelenleg heves harcok vannak folyamatban. A leningrádi arcvonalszakaszon — német megállapítás szerint — ezidőszerint semmiféle nagyobb hadművelet nincsen, eltekintve attól, hogy a német messzehordó ütegek állandóan lövik a leningrádi katonai építményeket és ipartelepeket. Ugyanígy nem igaz az a szovjet jelentés sem, hogy a vörös hadsereg mintegy tíz napja nagy támadásban van Novorosszijszk ellen. Szovjet részről hoztak ugyan megerősítéseket erre az arcvonalszakaszra, az ott folyó harcok azonban nem jelentenek új fejleményeket, még kevésbbé pedig szovjet offenzivát.

A Nemzetközi Sajtó Tudósító berlini katonai munkatársa megállapítja, hogy az egész keleti fronton mindkét részről fokozódik a felderítő tevékenység és rohamvállalkozás.

Mindenesetre korai lenne ezekből a jelekből arra következtetni, hogy a március vége óta tartó hadműveleti szünet most már vége felé jár.

Egyelőre csak annyit lehet megállapítani, hogy mindkét oldalon igyekeznek minél jobb képet kapni az ellenség helyzetéről és szándékairól.

Ez érthető is, hiszen az iszap évszaka végleg elmúlott s a terep most már olyan állapotban van, hogy ismét lehetővé válnak nagy területekre kiterjedő hadműveletek.

Mind a két fél ismét birtokában van teljes cselekvési szabadságának s a két vezérkar egyformán számol azzal a lehetőséggel, hogy a másik fél megelőzi őt a támadásban.

A fokozott felderítő tevékenység célja így tehát mindkét oldalon védelmi természetű is lehet, sőt elképzelhető az is, hogy mindkét vezérkar meg akarja várni, amíg a másik megkezdi a támadást.

Ilyen körülmények között a kölcsönös várakozás jelenlegi állapota fokozott légi tevékenység mellett még hetekig is eltarthat, bár ma már kétségkívül nagyobb esélyei vannak a hadműveleti szünet hamaros befejezésének, mint nemrégiben.

További jóslatokba nem érdemes bocsátkozni s a jövőre kell bízni annak megítélését, ki lesz a két szembenálló fél közül az, aki megkezdi a nagyszabású támadást.

OLASZORSZÁG VÉDELME

az aktualitás terébe jutott. Berlini mértékadó körökben kijelentették, hogy az olasz anyaország védelmét a tengely közös hadvezetési feladatának tekintik. Ebből a szempontból tehát Szicilia a német védelmi harc egyik védőbástyája is lehet.

A földközitengeri hadászati helyzetet illetően Berlinben az a felfogás uralkodik, hogy a tengeren nem történt semmiféle alapvető változás. Helytelennek mondják azt a londoni állítást, hogy a szicíliai csatornán való áthajózás és ezzel a Földközitenger megnyílása az angolszász hadvezetés számára már biztosítva van. Ez mindaddig nem következhet be, amíg a tengely a Földközi-tengerpart másik oldalát, különösen a hadászati szempontból fontos Szicíliát tartani tudja.

Az olasz külügyi költségvetést tárgyalták a római szenátus bizottságai. Salata szenátor mint előadó kifejtette, hogy a Duce amióta újból kezébe vette a külügyminisztérium vezetését, fokozott erővel irányítja a háborút politikai vonatkozásokban is. Olaszország és Németország között olyan zavartalan az egyetértés, hogy nemcsak szembe tudnak nézni minden eshetőséggel, de meg is tudnak előzni politikai téren minden ellenséges akciót. A két szövetséges kormány és nép nem ismer többé különbséget, vagy távolságot a háború arcvonalai között. A céloknak és az akcióknak ez az azonossága hatja át a Japánnal fennálló kpcsolatokat is.

Hangsúlyozta Salata szenátor, hogy bensőséges egység áll fenn Olaszország és Magyarország között, majd rámutatott arra, hogy a Dunavidék és a Balkán berendezkedése nem gondolható el sem Olaszország nélkül, sem Olaszország ellen.

Az előadó rámutatott arra, milyen nagy felelősség hárul az Egyesült Államokra, amiért megakadályozták az európai viszály békés megoldását. Casablancában kihirdették a szövetséges hatalmak diktatúráját, amelynek alá akarják rendelni az európai nemzetek jogait és életérdekeit. A tengely erre Ribbentrop és Mussolini találkozásával, majd Mussolini és Hitler megállapodásával válaszolt. A tengely Európája megteszi a végső erőfeszítést az ellenség támadásával szemben erődjének minden arcvonalán, hogy Európa kormánykereke az európaiak kezén maradjon

GAYDA AZ IDEGEK HÁBORÚJÁRÓL

A római „Giornale d'Italia"-ban Gayda megállapítja, hogy az angolszászok vezetői szerint elérkezett az a pillanat, amikor Olaszország ellen meg lehet nyitni az idegek háborújának újabb szakaszát. Az angolszászok az északafrikai hadjárat befejezése által keltett hatásukra alapítják ezt a nézetüket. Most, hogy az angolszászoknak különböző és érthető okoknál fogva a háborút sürgősen be kell fejezniök, az idegek háborújának gyorsabb és kíméletlenebb folyást akarnak adni. Amint a „Stockholms Tidningen" londoni levelezője megjegyzi, mihelyt a szárazföldi hadműveletek megindulnának, Olaszországgal szemben fokozni fogják az idegek háborúját. Itt van a magyarázata az Olaszország ellen folytatott kíméletlen légi támadásoknak — állapítja meg Gayda — amelyeknek meg kell törniök az olasz nép ellenálló erejét. Az angolszászoknak azonban ez alkalommal sem sikerül megnyerniök az idegek háborúját, ellenben sikerül kimutatni saját idegességüket amiatt a nyugalom és büszke elhatározottság miatt, amelyet ez a nép és hadsereg tanusít az afrikai hadjárat befejezése óta. Ennek az idegességnek a bizonyítékai azokról az Olaszországról szóló angol-amerikai sajtóhangok, amelyekkel az angolszászok a maguk nyugalmát szeretnék csillapítani. Ezek a hírek már nem idegességre, hanem esztelenségre valanak. A „Daily Mail" például azt írja, hogy Olaszországot hamis tanácsra bízták volna, hogy Badoglio vette volna át Dél-Olaszország felett a katonai parancsnokságot és hogy a király lemondott volna. Az angol lap mindezt „Az ideges Olaszország" cím alatt hozza. De az angol szász idegesség még a katonai szakértőknek a legutóbbi nyilatkozataiból is magyarázható. A newyorki lapok azt írják, hogy az Olaszország elleni küzdelem kemény és nagy áldozattal jár és mint Stimson hadügyi államtitkár kijelentette, csak hadseregnek hadsereg elleni harcában

FONTOS TUDNIVALÓK

A kis csirke, liba, kacsa árának újabb megállapítása. (3).

Hirdetmény az állami ...tadóról. (7).

TÖKES FOTO
PÜSPÖKI PALOTA

nyerhető meg. Ezekből a fenti tényekből világosan kitűnik — fejezi be cikkét Gayda —, hogy az angolszászok a maguk népének idegességét akarják lepleznl az olasz nyugtalanságról koholt híreikkel.

A ROOSEVELT—CHURCHILL TÁRGYALÁSOK

Hétfőn az Egyesült Államok fővárosában és az egész országban olyan hírek terjedtek el, hogy a Roosevelt—Churchill-féle tárgyalások megszakadtak. Hétfőn este a Fehér Ház hivatalos nyilatkozatot adott ki, melyben megcáfolja az amerikai hírügynökség által kiadott közleményt. A hivatalos cáfolat megállapítja, hogy Roosevelt nem szakította meg Churchillel a megbeszéléseket. A Churchill—Roosevelt tárgyalások ideje alatt az Egyesült Államok elnöke nem is tanácskozott indiai különmeghízottjával, Phillipssel. Phillipset ugyanis Roosevelt még Churchill megérkezése előtt fogadta. Egyébként is az indiai kérdésről eddig még nem esett szó.

„SZTALIN ÁRNYÉKA FEKSZIK ROOSEVELT ÉS CHURCHILL KÖZÖTT"

„Sztalin árnyéka sötéten fekszik Roosevelt és Churchill között a washingtoni tárgyalóasztalon" — írja Blunden, a „Sidney Daily Telegraph" moszkvai tudósítója.

Blunden szerint „sajnálatos, de nem meglepetés", hogy Sztalin nem tartózkodik Washingtonban. Az ausztráliai ujságíró meg van győződve arról, hogy Roosevelt és Churchill megbeszélései kedvező hatást keltenek a Szovjet-Unióban, amennyiben megnyugtató választ adhatnak Sztalinnak a második hadszíntér felállítása kérdésében. Amennyiben azonban ebben az évben nem állítják fel a második hadszínteret, úgy könnyen lehetséges, hogy a Szovjet-Unió drasztikus eszközökhöz folyamodik. A szövetségeseknek legalább 60 német hadosztályt kell elvonniok a keleti hadszíntérről — írja a továbbiakban a „Sidney Daily Telegraph". Amennyiben ezt nem tudják megtenni, úgy könnyen lehetséges egy pálfordulás a Szovjet-Unióban.

ROOSEVELT KÜLÖN KIKÜLDÖTTJE KUJBISEVBE ÉRKEZETT

A londoni rádió jelentése szerint Davies volt amerikai nagykövet, Roosevelt jelenlegi külön kiküldöttje Kujbisevbe érkezett.

INÖNÜ FOGADTA SPELLMANT

Inönü török köztársasági elnök hétfőn délután csankaljai palotájában fogadta Spellman newyorki érseket.

A SZOVJET-LENGYEL VISZONY

ujabb fejleményéről érkezik hír. A „Stockholms Tidningen" londoni tudósítója állítólag igen jó helyről nyert értesülése szerint a Kreml hajlandó a szovjet-lengyel konfliktust elsimítani és ismét felvenni a diplomáciai kapcsolatot az emigráns lengyel kormánnyal. Ezt azonban csak négy feltételének teljesítése esetében hajlandó megtenni.

Eden külügyminiszter állítólag már továbbította is a lengyel emigráns kormányhoz a szovjet követeléseit. A „Stockholms Tidningen" értesülése szerint a Kreml kívánságai a következő négy pontból állanak:

1. A lengyel kormány szovjetellenes tagjai váljanak meg a kabinettől.

2. Azonnal szüntesse meg a lengyel kormány a szovjetellenes propagandát az Angliában állomásozó lengyel csapatok körében.

3. A legszigorúbban ellenőrizzék az angliai lengyel sajtót.

Es végül a negyedik és legsúlyosabb feltétel: szüntessenek meg minden vitát Lengyelország jövendő határairól és a háború utáni helyzetéről.

VIZSGÁLAT A MÉRGES GÁZ HASZNÁLATA MIATT

Hori, a japán kormány sajtótájékoztatója nyilatkozott Jahagi vezérőrnagynak arról a hétfői kijelentéséről, amely szerint az amerikaiak az Attiu szigetén vívott harcokban május 14-én és 15-én mérges gázakat használtak. Hol kijelentette, hogy japán részről jelenleg vizsgálat folyik ebben az ügyben.

Német hadijelentés

Harcok a kubáni hídfőnél — London és Cardiff bombázása 51.000 tonna ellenséges hajótér elsüllyesztése

A német vezérő főparancsnoksága közli:

A *kubáni hídfőnél* sikeres harcokban megint sok foglyot ejtettünk. A keleti harctér többi részén hétfőn csak kisebb helyi harci tevékenység volt.

A *légihaderő* látható eredménnyel bombázta Leningrád hadiszempontból fontos berendezéseit.

Az *ellenség a megszállt nyugati vidékek* néhány helysége ellen nappali légitámadásokat intézett, amelyek súlyos veszteségeket okoztak a lakosság körében, főleg *Bordeaux* városában. E támadások alatt légiharcok, valamint légelhárító lövegekkel megsemmisítettünk 17, nagyrészt többmotoros ellenséges repülőgépet.

Német hajókaravánok elleni angol légitámadások elhárítása során és Hollandia felett biztonsági szolgálatot ellátó hajók 4, a haditengerészet légelhárító lövegei pedig 6 ellenséges repülőgépet lőttek le.

Az *Atlanti óceán* felett német harci repülőgépek megsemmisítettek két angol bombázót, köztük egy nagy vizirepülőgépet. Négy vadászrepülőgépünk elveszett.

Egyes angol repülőgépek — amelyek közül egyet lelőttünk — a keddre virradó éjszakán berepültek a német birodalom nyugati és déli vidékeire.

A német légihaderő a május 18-ára virradó éjszakán London térségében több órán át folytatta fontos célpontok támadását, azonkívül nehéz harci repülőgépek egyik nagyobb kötelléke megtámadta a Bristol-csatornában az ellátás szempontjából fontos Cardiff kikötőt.

Német búvárnaszádok az Atlanti óceán északi részén elsüllyesztettek 51.000 tonnányi 8 hajót, köztük egy 12.000 tonnas hűtőhajót, amely szinültig meg volt rakva Angliának szánt hússal. A búvárnaszádok ezenkívül lelőttek három többmotoros támadó bombázót. (MTI)

Olasz hadijelentés

Harc a levegőben és a tengeren

Az olasz főhadiszállás közleménye: Olasz torpedóvető repülőgépek az északafrikai partok mentén végzett felderítő útjuk során *megtorpedóztak egy könnyű cirkálót Bougie kikötőjében* és egy útbanlevő közepes tonnatartalmú gőzöst.

Ellenséges kötelék bombákat dobott le a Sassari vidéken fekvő Aigherora. Több polgári lakóház összeomlott; a lakosság köréből áldozatai is voltak a támadásnak. A légvédelmi ütegek két támadó repülőgépet lelőttek.

Egy német korvett a Földközi tengeren is *elpusztított egy ellenséges repülőgépet*, egy további ellenséges repülőgép pedig a légvédelmi ütegek találata következtében a Messinai szorosnál zuhant a tengerbe. (MTI)

Angol repülők robbanó ceruzákat robbanó pudertartókat és ruzsokat dobtak Rómára

Róma, máj. 18. (Stefani) Az angol repülők a hétfőre virradó éjjel *elrepültek Róma felett és robbanóceruzákat, pudertartókat, kézi tarsolyokat, ajakruzsokat és egyéb használati cikkek formájába bujtatott robbanószereket dobtak le (MTI)*

Kétszáz halottja és háromszáz sebesültje van a Bordeaux ellen intézett angolszász légitámadásnak

Páris, május 18. Az OFI jelentése szerint angol—amerikai repülőgépek hétfőn 12 óra 45 perckor Bordeaux-t bombázták. **A légi támadásnak kereken kétszáz halott és háromszáz sebesült áldozata van.**

A keddi párisi sajtó behatóan foglalkozik az angolok és amerikaiak Bordeaux ellen intézett támadásával. Mint a lapok jelentik **a támadást nappal, ragyogó időben hajtották végre, az angol—amerikai repülőgépek, mégis a** lakónegyedeket támadták. A francia hatóságok a vöröskeresztes osztagokon kivül mozgósították a francia légoltalom helyi személyzetét is és ezek azonnal hozzáláttak az eltakarítási munkálatokhoz, hogy a házak romjai alatt levőket kimentsék.

A Cri de Peuple jelentése szerint a lakosság a déli szünet alatt éppen az utcákon tartózkodott, amikor az angol—amerikai repülőgépek megjelentek a város fölött. A támadók tiszta időben, nagy magasságból csaptak le a városra és rövid percek alatt elvégezték kíméletlen pusztító művüket. (NTI).

— Az éjszaka három légiriadó volt Londonban. Az angol hírszolgálati iroda jelentése szerint Londonban a keddre virradó éjszakán háromszor volt légiriadó. (MTI).

Ujabb rendkivüli fegyverkezési kiadás Törökországban

Istanbul, május 18. (Német Távirati Iroda.) A nagynemzetgyülés elé törvényjavaslatot terjesztettek 120 millió török font rendkivüli kiadás eszközölésének fedezéséről fegyverkezés céljára. (MTI.)

A két völgyelzáró-gát bombázásának előzményei

Berlin, május 18. (Német Távirati Iroda.) Mint a német véderő főparancsnokságának jelentése közölte, a május 16-ra virradó éjszakán az angol bombázás következtében megsérült két völgyzárógát. **A rongálás nyomán támadt áradás súlyos veszteségeket okozott a polgári lakosság körében.**

Jellemző világot vet erre a terrortámadásra az angol hírszolgálati iroda egyik jelentése. Az angol hírszolgálati iroda volt berlini levelezője erről a következőket jelenti:

— Egy ismert berlini zsidó szakértő, aki most Londonban folytat gyakorlatot, nemrég megkérdezte tőlem, miért nem bombázza az angol légi haderő a németországi völgyzárógátakat. Kérdése alapján levelet intéztem a légügyi miniszterium hoz s ebben közöltem a kapott értesüléseket. Később válasz kaptam, amelyben köszönetet mondtak a zsidó szakértő javaslatáért. A válaszban biztositottak arról, hogy a javaslatot gondosan vizsgálat alá veszik. (MTI.)

Pavolini cikke a Rómára ledobott angol kiáltványokról

Róma, május 18. Pavolini a Messaggeroban megállapitja, hogy a Rómát átrepülő angol repülőgépek az Ostia környékén ledobott bombákon kivül *néhány hosszabb kiáltványt is hajtottak le.* Ezek a kiáltványok, amelyek régikeletü és idejétmulta tényeket hangoztatnak, meg akarják félemliteni az olaszokat és azokat a közhelyeket ismétlik, amelyeket Churchill Olaszországgal szemben hangoztat.

Pavolini ezután rámutat az angolszász sajtónak azokra az aggályaira, amelyeket az európai partraszállás nehézségeivel kapcsolatban hangoztat és megállapitja, hogy a legutóbb ledobott kiáltványokkal tulajdonképpen azt a célt akarták elérni, hogy megtörjék az olaszok ellenállását és igy az angolok nak ne kelljen megkísérelniök egy Európa elleni rohamot.

Ezek a kiáltványok, valamint az angolszász repülők terrortámadásai azonban csak szilárdabbá, bátrabbá és határozottabbá teszik az olasz népet. (MTI)

Bombák estek Zürich területére

Zürich, május 18. Zürichben tegnap éjszaka röviddel éjfél előtt hatalmas detonáció ébresztette fel a lakosságot álmából. Röviddel ezután megszólaltak a szirénák. A robbanást repülőgépek bombái okozták. Az egyik bomba hatalmas tölcsért vájt Seebachban egy útkereszteződésnél. A tölcsér átmérője 6 méter, mélysége 3 meter. A robbanás színhelyétől mintegy ötven méteres körzetben az ablakok betörtek, azonban senki sem sebesült meg.

Röviddel hajnali 1 óra után jelentés érkezett a rendőrségre, hogy az Örlikon—Seebach közötti vasútvonalon fel nem robbant bomba fekszik. A bombát egész éjjel a légoltalmi szolgálat tagjai őrizték, mert attól tartottak, hogy esetleg időzített bomba hullott le, mely közben felrobbanhat.

További bombabecsapodásokról érkezett jelentés Neuafoltern közelében levő egyik erődből.

Nőket és öreg katonákat használ fel a szovjet a fronton

Berlin, május 18. A keleti arcvonal egész területén az a kép alakult ki, hogy a bolsevisták még nagyobb arányokban, mint korábban tették, a nyugodtabb arcvonalszakaszoktól valamenyi fiatalabb korosztályt kivonják és rövid idő alatt kiképzett korosztályokkal, valamint nőkkel pótolják. Mialatt a fiatalabb évfolyamok mindenekelőtt a Moszkvától délre levő arcvonalszakaszon kerülnek bevetésre, az északi arcvonalszakasz nyugodtabb körzeteinek és a finn arcvonal legnagyobb részének csapatai 45—55 éves katonákból valamint női kisegitő személyzetből állanak. A nőket eddig csak az arcvonal határain belül tábori konyhákban és más segédszolgálatra alkalmazták. Legnagyobb részt nőkkel fogják ellátni mál hás és szállitócsapatok tecendőit is. Az ellátásukat biztositó szolgálatok elvégzésére részben a lakosság köréből kényszer útján toborzott személyeket is használ ják a bolsevisták. (MTI)

„Senki vize"

Genf, május 18. ((Német TI) Londonból jelentik: Az Ewening Standard szembefordul azzal a felfogással, mintha a szövetségesek hajókaravánjai immár zavartalanul mehetnének Gibraltárból Szuezbe. A földközitengeri uralom helyreállításáról még szó sem lehet. Lord Winstes, a brit tengerészeti minisztérium volt magántitkára a lap tudósitójával beszélgetve, fejtegette, hogy a *Földközi tenger szorosai most afféle „senki vize" lettek*, amelyekért még heves harcok folynak levegőben és tengeren. Az ellenség még mindig tartja *Szicilia, Szardinia* *északi partjait.* Amig az ellenség légi ereje az ottani repülőgéptámaszpontokat használhatja, a szövetségesek földközitengeri hajózása nagy veszedelemben van. Egy-két esetben a szövetségeseknek most sikerülhet bizonyos hajókaravánokat a Földközi tengeren átküldeniök, de minden ilyen szállitmány nagyobb katonai müveletnek tekintendő. *A lassubb és kevésbé fontos karavánoknak még körül kell hajózniok Délafrikát.* Nem szabad megfeledkezni arról sem, hogy Olaszország még mindig hatalmas hajóhaddal rendelkezik, hogy továbbá német búvárhajók eredményesen fenyegetik a szövetségesek földközitengeri hajózását.

Ujfajta japán repülőgépek

Zürich, május 18. (MTI) Mint Sidneyből jelentik, a japánok újabb mintájú repülőgépeket vettek harcba.

Meteor Mozgó műsora

Szerdán, csütörtökön 5 és 7 órakor!
CSAK FELNŐTTEKNEK!
Magyar film!
Haláltánc
Goly Bea, Lázár Mária, Somlay, Perényi, Bilicsi, Uray, stb.

Vígszínház mozgó

Ma 5 és 7 órakor a kedves, szép, felejthetetlen filmremek:
Csipkerózsika
Grimm világhirű meséje!
Főszereplők: Ilse Petri, Erna Morena.

Hungária Filmszinház

Éjféli gyors
Főszereplők:
Sárdy J., Bordy B., Greguss Z., Bilicsi T.
Előadások: 5 és 7 órakor.

Apolló filmszínház

Előadások fél 4, fél 6, fél 8 órakor.
Exotikus szerelmi történet a Távol-Keletről. Az első magyarul és olaszul beszélő film:
Fehér emberek
A főszerepben: Tasnády Mária és Jávor Pál.

Tavaszi gondok a vitaminkertekben

Írta: Pohl Ferenc

A mindinkább súlyosbodó élelmezési nehézségek arra késztetnek, hogy konyhánkat minél több friss zöldséggel lássuk el.

A tavaszi hosszantartó szárazság és a gyakori meleg szél ebbeli fáradozásunkat erősen akadályozta. Nem keltek ki elég jól a veteményeink, ritka lett a sárgarépa és petrezselyem. — A májusi esők előtt a káposztapalántákat elpusztította a földi bolha. A gondos gazda igyekszik mindezeket pótolni. Sárgarépa magot, petrezselyem magot 24 órát áztassuk langyos vízben s utána frissen ásott földbe húzzunk kis barázdákat, azokat öntözzük jól meg s ebbe vessük el a magot. Hogy könnyen tudjuk a sorokba szórni, ajánlom száraz homokkal összekeverni, így egyenlően tudjuk a magvakat a barázdákba vetni.

Az így elkészített pótvetéseket állandóan tartsuk nyirkosan, hogy mihamarabb csírázzanak a magvak.

Palántáinknál a hiányokat pótoljuk ki s azokat is gyakran locsolgassuk.

Többeket megtévesztett az, hogy a palántálást nem végezték kellő szakértelemmel, vagy talán a palánták nem voltak elég erősek s ezért volt ültetésük eredménytelen. Sok esetben hiába volt minden fáradozás, oly nagy számmal lepte el a palántákat a földi bolha, hogy tanácstalanok voltunk vele szemben. Magvető ágyakban is nagytömegű palánták mentek tönkre, de tönkrement a gazdák takarmány- és cukorrépája is, amit részben szintén ez a kártevő tett tönkre úgy, hogy 70—80 százalékát ki kellett szántani. Védekezhettünk ellene, ha palántáinkat behintettük hamu porral, vagy gyakran öntöztünk.

Az utófagyok már elmultak minden különösebb zavar nélkül, tehát paradicsom és paprika ültetést most már véglegesen be kell fejezni. Eddig ültetett palántáink a fagyoktól ugyan mentesültek, de annál többet szenvedtek a száraz szelektől. Mihelyt az idő jobbra fordul, igyekezzünk a hiányzókat pótolni, vagy aki még nem ültetett, az feltétlen fogjon hozzá.

Jó fejlődést mutatnak a kis nagyma palánták, amelyek a kertekben már szét lettek ültetve. Aki csak teheti s van néhány négyzetméter termőföld területe, az igyekezzék még most gondoskodni, mert az általános hagymahiányon csak ezen a módon tudunk segíteni.

A hagymát 25 cm sor- és 15 cm tőtávolságra kell ültetni. — Legalább háromszor meg kell kapálnunk s állandóan gyommentesen kell tartani. Szereti a jó meleg fekvést, ahol jól beérik s télire minden akadály nélkül eltartható.

Palánták még a városi kertészet nagyerdei telepén, vagy Magoss György tér 7. sz. alatt, a volt Zita Árvaház udvarán kaphatók.

Ne feledkezzünk meg az uborka vetésről, lassankint a céklarépát is el lehet vetni. — A hó vége felé a téli káposzta, majd téli kelkáposzta és téli kalarábé ültetése is időszerű lesz, amelyeket június hó folyamán is lehet még ültetni. Ha mindezekről a veteményekről gondoskodunk, az esetben saját magunkon, de nagy általánosságban a közélelmezés irányító szervein is sokat segítünk.

Horthy Miklós mint a szikla áll minden veszélyben és viharban

A Kormányzó arcképének leleplezése Kolozs megyében

Kolozsvár, máj. 18. Kolozs vármegye törvényhatósági bizottsága Incédi-Jocksmann Ödön főispán elnöklésével kedden díszközgyűlést tartott és ennek keretében leplezték le a Kormányzó Úr arcképét.

A Hiszekegy eléneklése után a főispán üdvözölte a megjelenteket, majd *Boga* Alajos prelátus-kanonok felsőházi tag ünnepi beszédet mondott.

— Kormányzó Urunkban — mondotta a többek között — *meglátjuk a történeti magyart, a történeti államférfit, a történeti katonát, a történeti magyar lelket. Ő egyenesen áll minden veszélyben és viharban, mint a szikla. Egész felelősséggel átérzi a maga és nemzete hivatását. Nekünk, akik szabadságunkat, szülőföldünket, életünket kaptuk vissza, szent kötelességünk, hogy alattvalói hűséggel, hódoló szeretettel vegyük körül.*

A prelátus-kanonok beszéde után leleplezték az arcképet és a díszközgyűlés résztvevői felállva percekig ünnepelték a Kormányzó Urat.

Debrecenben is el kell távolítani a lakóházak fából készült padlásfeloszló fa'ait

A hivatalos lap közli a honvédelmi miniszter rendeletét, amelyben előírja a III. I goltalmi csoportba sorolt építmények, tehát *a lakóházak és hasonló épületek padlásosztófalainak eltávolítását*. A rendelet kimondja azt is, hogy a padlásrekeszeket a jövőben dróthálóból, vagy pedig könnyen áttörhető éghetetlen anyagból álló falakkal kell készíteni. Fából készülhetnek ebben az esetben a padlásrekeszek ajtói, de azokat is tűzmentesíteni kell. A padlástér tekintetében kimondja még a rendelet, azt akként kell átrendezni, hogy annak minden része áttekinthető, járható és könnyen hozzáférhető legyen. A rendelet szerint a leírt faosztófalakat az ingatlantulajdonos költségén távolítják el, a rendelet hatálybalépését követő huszonegy napon belül, tehát június 3-ig. A rendelet hatálya *kiterjed többek között Debrecen városára is.*

Megölte feleségét, önként jelentkezett a csendőrségnél, a fogházban öngyilkos lett

Kecskemét, május 18. Izsák Sándor 38 éves földműves önként jelentkezett az izsáki csendőrőrsnél és bejelentette, hogy meggyilkolta a feleségét. A kihallgatáson elmondotta, hogy *tavaly óta több alkalommal a háztartásban olyan dolgokat észlelt, amelyekből arra lehetett következtetni, hogy a felesége meg akarja őt mérgezni.* A legutóbbi hasonló eset után elhatározta, hogy megöli a feleségét. A gyilkosságot konyhakéssel követte el. Izsákot letartóztatták.

A hétfőre virradó éjszaka Izsák Sándort a fogház cellájában zsebkendőjével felakasztva találták. Még élt, amikor a fogházőr levágta, de már nem lehetett rajta segíteni.

Nem Magyarországon gyártott golyóval lőttek agyon a hűvösvölgyi fiatal nőt

Beszámoltunk már arról a titokzatos gyilkosságról, mely vasárnap délután történt a Hűvösvölgyben. A rendőrség egyelőre még mindig nem annyira a tettest keresi, mint inkább igyekszik megállapítani az áldozata személyazonosságát.

A boncolás során a nyultagyban megtalálták a halált okozó golyót, mely egészen eltér a nálunk használatos lövedékektől. Magyarországon ilyen golyó egyáltalán nem készül. Lehet, hogy ez az adat igen fontos lesz a további nyomozásnál. Az eddigi nyomozás adatai szerint lehetséges, hogy a nő azonos azzal a nővel, aki a Szent János-kórház kapuja előtt virágot szokott árusítani... Fényképen ugyanis egy villamoskalauz és felsége határozottan felismerték a virágárusnőt. Nevét azonban nem tudták megmondani. A nyomozás teljes erővel továbbfolyik.

Tóth Arpád jogszigorló lett a DEAC ifjúsági elnöke

A Debreceni Egyetemi Atletikai Club kedden tartotta évi rendes közgyűlését a Központi Egyetemen. A közgyűlést a tanárelnök dr. Milleker Rezső távollétében dr. *Kardhordó* Sándor főtitkár nyitotta meg, majd ugyanő terjesztette elő évi jelentését. Jelentésében beszámolt az elmult évben a DEAC-ban folyt munkásságról úgy sportbeli, mint kulturális téren.

A jelentéshez a nagy számban megjelentek közül igen sokan szóltak hozzá. Ferenczy Pál egyetemi vívómester, a Vívószövetség keleti kerületének vezetője a DEAC klubházában levő lehetetlen viszonyokat tette szóvá. Kifogásolta a klubházban levő kiszolgálást és azt, hogy ott igen gyakran nem klubtagok is megjelennek és sokszor tiltott kártyajátékokat is játszanak. A közgyűlés a hozzászólással kapcsolatosan kimondotta, hogy a jövőben a klubházban *dr. Kapros László háznagy fog szigorú felügyeletet gyakorolni*, pontosan megállapítják a fogyasztói árakat is.

Varga Miklós a labdarugó felszerelések hiányosságát kifogásolta, és panaszkodott a pálya tűrhetetlen állapotára. *Szilágyi* Tibor és *Sarkadi Kesztyüs* Kornél az egyetemi tenisz versenysport elhanyagolását tették szóvá. Hangoztatták mennyire elriasztó az, hogy a DEAC-ban a versenyjátékosoknak is magas tagdíjat kell fizetni és a versenyzők semmi különösebb kedvezményben nem részesülnek. Kevesebb adminisztrációt és több sportot kértek.

A hozzászólások után sor került a tisztikar megválasztására. Ifjúsági elnöknek Tóth Árpád jogszigorlót választották meg. A tisztikar többi tagja: alelnökök Papp Kálmán, vitéz Tookos Csaba, Berta Tibor, Csongár Álmos, titkár Németh József, főtitkár dr. Kardhordó Sándor, háznagy dr. Kapros László, ellenőr Fejér Rudolf, pénztáros Felker János, Igazgatósági tagok: vitéz Hadházy Dezső, Schmidt Gyula, Tankovics Katalin, Ferenczy Pál, Szentmiklósi János, Ráthonyi Lajos, dr. Csaba János, ifjúsági részről Versényi Lajos, Ujlaki István, Kovács Vilmos, Gyöngyössi Róbert, Hajdu Gyula, Sarkadi Kesztyüs Kornél, Kardos Ferenc, Sándor Nándor, Darkó Irén, Arday Aladár.

Bizalmat érdemel,
amiben nem csalódunk. A Chlorodont minősége mindig ugyanaz.
Chlorodont
fogpaszta

A partizánok Karlócánál felrobbantottak egy vonatot

Újvidék, május 18. (MTI.) A mult héten csütörtökön Karlóca környékén **a partizánok megtámadtak és felrobbantottak egy tehervonatot. A támadáskor támadt lövöldözésben 17 személy életét vesztette.**

A finn küldöttség Kállay miniszterelnöknél

A küldöttség több tagja Debrecenbe jön, tiszteletükre csütörtökön Finn-estet rendeznek.

A Budapesten tartózkodó finn kultúrális küldöttség kedden tiszteletadó látogatáson volt dr **Antal István** nemzetvédelmi propaganda miniszternél.

Kállay Miklós miniszterelnök háromnegyedegy órakor fogadta kihallgatáson a küldöttség tagjait, akik **Hankiss János** kultuszállamtitkár kíséretében jelentek meg a Sándor-palotában. A miniszterelnök behatóan érdeklődött a finn kultúrális élet időszerű kérdései felől, majd hosszú ideig elbeszélgetett a küldöttség tagjaival.

A finn kultúrális küldöttség tagjai ezután tiszteletadó látogatáson jelentek meg **Ullein Reviczky Antal** rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter sajtófőnöknél.

•

A finn küldöttség több tagja Debrecenbe is ellátogat. A finn vendégek tiszteletére csütörtökön délután 6 órai kezdettel Finn-estet rendez a debreceni Fillér-egylet, a már ismertetett szép programmal. Az estre jegyek előre válthatók a Horn-szőnyegházban (Kossuth-u.).

A testvérnép iránti rokonszenvünket mutassuk meg az esten való megjelenéssel.

A kis csirke, liba és kacsa ára

Az egyhetesnél nem idősebb liba és kacsa, valamint a háromnaposnál nem idősebb csirke és egyéb baromfi termelési költsége magasabb lévén a fogyasztásra kerülő baromfi áránál, ezekre a közellátásügyi miniszter által megállapított baromfiárak nem vonatkoznak.

A bizonytalanságok megszüntetésére a közellátásügyi miniszter az alábbi tájékoztató árakat közli:

Csirke géppel keltve darabonkint 1.26 P, kotlóval keltve darabonként 84 fillér.

Liba géppel, vagy kotlóval keltve darabonként 2.80 P.

Kacsa ugyancsak géppel, vagy kotlóval keltetve darabonként 1.80 pengő.

Az állami ellenőrzés alatt álló szaporító baromfitelepek ez árak nál legfeljebb 50 százalékkal számíthatnak magasabb árat.

Az állami ellenőrzés alatt álló törzskönyvezett baromfitelepek eladási árai a tájékoztató árak nál magasabbak is lehetnek.

Az állami ellenőrzés alatt nem álló iparszerű keltetőtelepek, — amennyiben a tényleges termelési költségek az irányárakat meghaladják a Baromfitenyésztők Országos Egyesülete útján (VII. Rottenbiller u. 31.), a közellátási minisztertől baromfitelepükre nézve magasabb irányár megállapítását kérelmezhetik.

A bérkeltésnek a méltányos hasznot meg nem haladó díja tojásonként 0.20 P, amihez a kikelt baromfi után darabonkint még további 0.12 százalék számítható.

Raffay püspök a keresztény egyházak közeledéséről

Raffay Sándor bányakerületi evangelikus püspök nagyobb tanulmányt írt a keresztény egység törekvésekről. Kifejti, hogy Kelemen Krizosztom történelmi munkát végzett, amikor karácsonyi szózatát megírta. **Jelentőségében és célzatában nem kisebb értékű ez Deák Ferenc híres husvéti cikkénél.** amellyel a kiegyezést megindította. A keresztény egyházak testvéries közeledésének és a messze jövőben elérhető egységesítésének munkája a püspök szerint is a legkívánatosabb és a legszükségesebb munkák egyike.

A 42-es bizottság ülése

A 42 tagú országos bizottság május hó 21-én, pénteken délelőtt összeül. Tárgy 1. A miniszterium rendelete az állami testnevelési tanárok illetményeinek megállapításáról (utólagos bejelentés). 2. A miniszterium rendelete a gazdatisztek öregségi, rokkantsági és haláleseti, valamint a gazdasági munkavállalók öregségi biztosítására vonatkozó egyes törvényi rendelkezések kiegészítéséről (utólagos bejelentés).

Anglia és a zsidókerdés

Genf, május 18. Londonból jelentik: A „Time and Tide" című hetilap nyílt levelet közöl, amely szerint az antiszemitizmus az utóbbi időben igen népszerű lett Angliában. A sajtóban állandóan cikkek és találgatások jelennek meg, melyek megkísérlik, hogy a növekvő zsidógyűlölet mélyére nézzenek és feltárják annak okait.

Egy angol pap a hetilaphoz intézett levelében közli, hogy az angol papságot az érsekek nemrégiben felszólították, hogy valamennyi templomban imádkozzanak a zsidókért.

Honvédeink hősi harcát segíti a hadigondozási bélyeg

A Papp Géza modell nőidivat
szalonjában saját egyéniségéhez gyönyörű modellt terveznek.
SZENT ANNA-UTCA 12. Városi bérpalota, üzlet. Telefon 39-07

debreceni Csokonai színház
IGAZGATÓ
BELLEDA-Ungár István
1942-43

SZINHÁZI MÜSOR:

Szerdán este: **Aranysárga falevél.** Tizenötödször. Filléres helyárak.

Csütörtökön este: **Vén diófa.** Filléres helyárak.

Pénteken este: **Az utód.** Kardoss Géza m. v. Tisztviselő-est, Filléres helyárak.

Szombaton délután: **Az utód.** Kardoss Géza m. v. Filléres helyárak.

Szombaton este: **A nők harca.** B) bérlet.

Vasárnap délután és este: **A nők harca.**

SZINHÁZI KISTÜKÖR

UNGER ISTVÁN direktor a Dunántúlra utazott, ahol több társulat színészeit tekinti meg szerződtetési célból. A debreceni direktor csak pénteken érkezik haza, amikor Kardoss Gézával együtt játszik „Az utód" előadásán. A jövő évi társulat szervezése egyébként erősen folyik, a szerződtetések nagyrésze már befejezést nyert s rövidesen nyilvánosságra hozhatjuk a társulat névsorát, mely a régi kedvencek mellett egész sereg nagyszerű, új tehetség meglepetésével szolgál.

•

NAGY CSILLA, a debreceni közönség kedvenc szubrettje, levelet írt Szegedről Unger direktornak. A népszerű Csilla családi ügyekről számol be és azt írja, hogy nagyon szeretne az új idényre ismét a debreceni színházhoz szerződni, egyelőre mint énekes naiva, mert orvosi tanácsra egyideig még táncos szubrettként nem szerepelhet.

•

FELEKY SÁRI, akinek színpadi karrierje Debrecenből indult el, a jövő szezonra a budapesti Vígszínházhoz szerződött.

—oOo—

A Városi Zeneiskola hangversenye

Debrecen sz. kir. város Zeneiskolája f. hó 21-én, pénteken este fél 8 órakor tartja VIII. nyilvános hangversenyét. (Jubileumi Kodály-hangverseny.)

Belépődíj nincs! Pontos megjelenést kérünk!

—oOo—

FILM

VIGSZINHÁZ. „Csipkerózsika" gyermekkorunk pompás Grimm meséje elenevedik meg előttünk, amikor végig nézzük ezt a filmet. Érthető, hogy elsősorban gyermekek nézik és gyönyörködik végig minden jelenetét mely a mesebeli világ minden szépségét visszaadja. A kísérő műsor friss híradója érdekes.

Csokonai Színház
SZERDÁN ½7 ÓRAKOR
Aranysárga falevél
15-SZÖR!
FILLÉRES HELYÁRAK!

Tánciskolák

* **Vallay** tánc- és mozdulatművészeti iskola növendékeinek záróvizsgája május 30-án délelőtt 11 és 31-én délután 6 órakor. Kossuth-u. 11.

A Jogász és Tisztviselőkör közgyűlése

Egyhangúlag ismét Kiss József tankerületi királyi főigazgatót választották meg elnöknek

Vasárnap tartotta a Debreceni Jogász és Tisztviselő Kör évi szokásos közgyűlését. Igen szép számban jelentek meg a tagok a közgyűlésen, melyet **Kiss József** elnök, tankerületi királyi főigazgató nyitott meg. Meleg szavakkal üdvözölte a megjelenteket és hangoztatta, hogy ezekben a nehéz és megpróbáltató időkben még jobban, mint valaha, nagy szüksége van a magyar társadalomnak arra, hogy társdalmi élettel közös célok szolgálatában **erősítsük nemzeti öntudatunkat és magyarságunkat.** Bár a mai idők igen megnehezítették a kör életét, de azok a tagok, akik ma is kitartanak mellettünk, bizonyságot tesznek arról, hogy ez a nagymultu egyesület milyen fontos szerve a tisztviselőtársadalomnak. Hiszi, hogy a nehéz idők elmultával ismét a régi fényében és hagyományaihoz méltó keretek között szolgálhat a kör mindannyiunk örömére.

Napirend előtt **Ferenczy Viktor** alelnök szólott. Mint a kör egyik legrégibb tagja nem hallgathatja el, hogy **a mai köztisztviselőtársadalom milyen lelkes magyarsággal és megértéssel szolgálja a legnehezebb időkben** is nemes feladatát. A kör életén érzik a nehéz élet, de bizton hiszi, hogy ezek a nehézségek nem fogják a kör életét olyan súlyos feladatok elé állítani, melyet a vezetőség át ne hidalhatna.

Borköles Sándor titkár terjesztette elő azután évi jelentését, melyet elismeréssel fogadott el a közgyülés.

Matura József pénztáros számolt be a kör pénzügyi helyzetéről és terjesztette elő a jövő évi költségvetést. Úgy a jelentést, mint a költségvetést elfogadta a közgyülés és a felmentést megadta.

Ezután **Kiss József** elnök átadta **Ring Vince** igazgatónak a korelnöki tisztet, hogy az új választást vezesse le. **A választást egyhangú felkiáltással folytatták le,** melynek eredménye az, hogy **ismét Kiss József tank. kir. főigazgatót választották meg elnöknek,** aki székfoglalójában hangoztatta, hogy úgy ő, mint megválasztott vezetőtársai legjobb odaadásukkal arra törekszenek, hogy ezeken a megpróbáltató időkön töretlenül vezessék át a nagymultú kört.

Az egyhangú választás eredménye külön az alábbi tisztikar és választmány megválasztásával biztosítja a Jogász és Tisztviselő Kör jövő évi munkásságát.

Elnök: Kiss József, I. alelnök: Ferenczy Viktor, II. alelnök: dr Csűrös Ferenc, titkár: Borköles Sándor, ügyész: dr Szabó Miklós, igazgató: Sztankay F. Béla, pénztáros: Matura József, ellenőr: dr Forgon István, könyvtáros: Rákos Rezső, számvizsgálók: Nagy József, Zékány József, Kovács Gábor.

Választmányi tagok: Bacsó Pál, Bagby Ferenc, Baranyi Illés, Buttkay Kálmán, Bata Imre, Csire Ferenc, Dániel Sándor, Demeter István, Felföldy Lajos, Gáspár István, Halász Dániel, Kaszanyitzky Andor, Kövessy Lajos, Lámor István, Lovas Rezső, Márk Imre, Nádasdy József, Nagy József, P. Nagy Károly, dr Oláh Miklós, dr Papolczy Gyula, Pécsvárady Ferenc, Polster Adolf, Ring Vince, dr Sz. Rácz Imre, Telkes Sándor, Tóth Árpád, Vargha László, Vargha Pál, dr Vekerdy Béla.

Póttagok: Baráth János, Bartha Béla, Gáspár János, Görgey Alajos, Lengyel Ferenc, Molnár János, Novák István, Szabó Sigmond, Szendrey Pál, Veress Géza.

Dr Dancsházy Sándor ref. lelkipásztor előadása a zsidóságról

Igen nagyszámú hallgatóság előtt tartotta meg dr **Dancsházy** Sándor református lelkipásztor „A zsidó ügy bibliai szempontból" című előadását a tanítók Gönczy Egyesületében.

Molnár János igazgató mondott megnyitó szavakat és köszöntötte a megjelenteket.

Dr **Dancsházy Sándor** bevezetőül hangoztatta, hogy a zsidó ügy nagyon komplikált, majd beszélt azokról az üldözésekről, melyben a legregibb koroktól kezdve a zsidóknak részük volt. Majd igy folytatta:

— A zsidóságra nézve a Golgota a vizválasztó, a sorsválasztó hegy. Itt van az első alapvető elv, amit sokan nem tudnak felismerni és megérteni. Azt mondják: ime, a zsidókat mindig üldözték, mindig harcoltak ellenük a világ népei, de nem tudják —, hogy ennek ellenére is csak közöttük valósult meg az üdvtörténelem Krisztusig, de onnan már nem. Jézus eljöveteléig ők voltak a választott nép, amelynek testi, lelki, szellemi, kultúrális és politikai keretei között Isten a maga üdvterét az egész emberiség számára kitermelte. A prófétákban ezek a szellemerkölcsi igazságok olyan magas fokot értek el, hogy azt már túlszárnyalni nem lehetett.

Érdekesen hasonlította össze az Ószövetség és az Ujszövetség prófétáit és apostolait. Isten lelke által Elizeus halottat is támaszt fel, mint Pál is az Ujtestamentumban. Önmagukat azonban nem tudják feltámasztani — mert mint bünös halandóknak el kell venniök a bünnek zsoldját, a halált. Krisztus abban az egyetlen tényben kiemelkedett, hogy feltámadott. De ez már nem emberi, vagy prófétai, hanem valóságos isteni voltának bizonyítéka.

Az előadó rámutatott azokra a különbségekre, amelyek a keresztyén és a többi vallás között van. Hangoztatta azt is, hogy akiben nincs komoly és evangéliumi hit, annak a zsidó ügyet megérteni teljes lehetetlenség. Az ilyeneknek eljárása szükségképpen helytelen, az ügybe való beavatkozása szükségképpen igazságtalan lesz.

— A nagy tömegek nem a zsidóság mélyebben fekvő lelki vonásaira, hanem külső gazdasági erejükre, politikai hatalmukra figyeltek fel és ez oldalról vették észre a veszélyt. Amint aztán a fenyegetettek a veszély tudatára ébredtek, fokozatosan erősödő ellenakciót indítottak, mely az eszközökben csak annyira válogat, hogy melyikkel ér el minél namarabb, minél nagyobb eredményt. A „szemet, szemért, fogat fogért" elv érvényesül az egész vonalon.

Dr **Dancsházy Sándor** beszélt arról, hogy a világ különböző népei miként viselkednek a zsidósággal szemben. Kiemelte, hogy a keresztyénségre s a keresztyén egyháztársadalmakra hárul az a feladat, hogy a zsidók ügyét elsősorban nekik kell a maguk kebelébe elvileg és véglegesen jól elintézni, azután pedig a külső világnak az irányítást megadni. A szigorú szeretet eszközeit is igénybe kell vennie velük szemben. A gyülölet sohasem lehet annak a keresztyénségnek az elve, amelyért Krisztus a keresztfán ellenségeinek való megbocsájtás után halt meg.

Beszélt arról is, hogy a zsidóságot minden más néptől legtökéletesebben a szellemi tulajdonsága s lelki adottsága különbözteti meg. Isten választott népe volt, de bünei miatt most az ítéletre van kiválasztva. Az erre vonatkozó jövendölésekről minden bibliaolvasó meggyőződhet.

Annak, hogy a zsidók mostani helyzetét megérthessük, az a mondat a magyarázata, amit Krisztus megfeszítése alkalmával kiáltottak: „Az ő vére rajtunk és a mi fiainkon". Mindazonáltal a keresztyénséggal semmiképpen össze nem egyeztethető a kiirtásuk.

Érdekes előadása végén dr Dancsházy Sándor arról beszélt, hogy fel kell ébreszteni a zsidókban a nemzeti önérzetet és az államalkotó képességeket. Hangoztatta, hogy a megoldásnak, — melyet ő külön állam alakításában látja — emberiesnek kell lennie.

Az előadást hosszantartó vita követte.

A Templomegyesület gyüjtése a sebesült katonák részére

A Kálvinisták Templomegyesülete ismert áldozatos készséggel a sebesült katonák részére 350.— pengő készpénzt, 1800 darab cigarettát, 4 nagy doboz süteményt, 1 kg paprikásszalonnát, 4 üveg bort, 20 darab almát, 6 drb citromot, 10 dkg. kakaót és 2x2 literes üveg uborkát gyüjtöttek és adták át a Vörőskereszt irodában.

A gyüjtéshez hozzájárultak: az egyesület pénztára 11 P.

Özv. Balogh Istvánné, Dömsödy Ferencné, dr Miszty Károlyné, Gyarmathy Istvánné, Virágh Kálmánné, özv. Simon Miklósné 10 pengővel.

P. Nagy Zoltánné, Kovács Róza, Páyer Ferencné, Szabó Zoltánné, Ekly Józsefné, ifj. Ekly Józsefné, Polgáry Istvánné, Polgári Miklósné, Vas Mihályné, Molnár Lászlóné, Nagy Imréné, Polgáry Andrásné, dr Szemere Antalné, Mester Istvánné, Árvay Béláné, Kovács Mihályné Unió Rt. Takarékosság Rt. Magyar Leszámitoló Bank, IBUSZ, Debreceni Helyi Vasút, Cipőkereskedelmi Rt. 5 pengőkkel.

Kovács Gáborné, Várnay Ákosné, Kókay Lajosné 4 pengőkkel Ökrös Juliska, dr Márk Imréné, Trux Miklósné, Darnay Magda, Bot Jánosné, Harsányi Erzsébet, Jordász Antalné, Váradegyházmegyei Bank, Jeney Kálmánné, Pápay Mihályné, Vargha Lászlóné 3 pengőkkel.

Csonka utcai elemi iskola VI o. Szántó Áron dr K. B-né, Vértessy Istvánné, özv. Nagy Sándorné, vitéz Kovács István, id. Vértessy Jánosné, ifj. Vértessy Jánosné, Jóna Jánosné, ifj. Deák Györgyné, Zombor Ilona, Bornyi Lajosné, Both Andorné, Kontsek Lászlóné, Kajcsa Lászlóné, dr Ballay Béláné, Vaténi Gyuláné, Sz Nagy Emma, Erdős Róza, Madarász Józsefné, özv. Nagy Andrásné, özv. dr Koháry Józsefné, dr Derekasiné, Bartha Aladárné, Samu János, H. Tiborné, Polgár Lajosné, Cserép Sándor, dr Szemes Miklósné, özv. Kostya Jánosné, Fehér Gyula, Kovács Gyuláné, Németh Sándor, Török Klári, — Szabó Vilma, Paulo Istvánné F. K-né, Kiss Lajosné, Ganovszky Lajos, dr Balla Gerő, Sztáró Lajos, Welchinger Károly, Kovács Károlyné, Kardos J. ánosné, M. Nagy Sándor, Szathmáry Jánosné, Kovács Gyuláné, Szendrei Pálné, Zilahy Sándorné 2 pengőkkel.

Földesné, Vajna Benőné, dr Balogh Béláné, Szücs Ferenc, özv. Sulyokné, Bod Ferenc, Piros Istvánné, áray Ödönné, Abaházy Józsefné, Tőkés Róza, dr Rott M. Kövessy Boldizsárné, Kiss Jenő, dr Szombathy Groskó K, Dacher Ilona, Nánássy Lajos, Fábián K. Bakó Sándor, N. N., Kovács Györgyné, Dégi Péterné, Gyenge Zoltán, Székely Zelmina 1 pengőkkel.

Özv. Fábiánné, N. N., N. N., N. N., Horváth Ferencné, Hegedüs István 50 fillérekkel.

Természetben: dr K. B-né 1.50 kg. liszt, 1 liter bor, 10 darab alma, 4 drb citrom, özv. Takács B-né 10 drb tojás, 10 dkg. kakaó 2 drb citrom, özv. Szilágyi J-né 1 kg. liszt. Diószeghy K. 1 kg. liszt, 25 dkg. zsir, dr Balogh Béláné 2 literes üveg uborka. Csapó-utcai Leánykör 75 dkg. cukor. Nagy Kálmán 1.50 liter bor, Vilmányi Erzsike 7 dl. bor, F. K-né 10 drb alma, 2 literes uborka, 5 drb tojás, 20 dkg. zsir, 30 dkg. cukor, Nemes Sándorné 2 kg sütemény, Böde Gyuláné 1 kg. szalonna.

A begyültekből a süteményeket dr Miszty Károlyné és Ferenczy Károlyné fáradtságot nem ismerő készséggel készítették.

FERENC JÓZSEF KESERÜVIZ

Dr Aldo Bizzarri Debrecenben

Aldo Bizzarri a római egyetem magántanára, a politikai és történelmi tudományok kiváló szakértője. Több figyelemreméltó tanulmánya jelent meg Machiavelli, Vico, Cuoco, Pisacane stb-ről. Évek óta teljesen az olasz kultúra külföldön való terjesztésének szenteli munkásságát. Sokáig Csillében, Franciaországban, Portugáliában élt. *1940 óta a magyarországi Olasz Kulturintézetek igazgatója* és az ő kezdeményezései alapján az olasz-magyar kulturális kapcsolatok a multban soha nem látott erős fejlődésnek indultak. Elegendő emlékezni a debreceni egyetem olasz tanszékének megnyitására, amelynek professzora dr. *Trombatore Gaetano* és a bolognai egyetem magyar tanszékének alapitására, professzora dr. Várady Imre. Emlékezzünk meg még az Olasz Szemle megalapitásáról és a budapesti Olasz Kulturintézet uj gyönyörü székházának közelmegnyitásáról, amely a m. kir. kormány ajándéka.

Az olasz-magyar kulturális kapcsolatok terén kifejtett munkájának fontosságát maga Kállay Miklós miniszterelnök is kiemelte beszédében, amelyet a budapesti Olasz Kulturintézet ezidei évnyitó ünnepélyén mondott.

Aldo Bizzarri debreceni mai előadásának tárgya: Mit adott Olaszország a világ müveltségének? A téma igen nagykiterjedésü, de a szónok ért hozzá hogy azt röviden és szintetikusan összefoglalja. Ez az előadás egy igen figyelemreméltó kulturális eseménye lesz Debrecen városának és mindannyian, akik szeretik az olasz kulturát, megjelenésükkel kimutatják a rokonszenvüket a baráti és szövetséges nemzet iránt.

Dr. Aldo Bizzarri előadása ma lesz *délután 6 órakor az Olasz Kulturintézetben. (Haiyan u. 2*

A Mansz Revíziós Leánykör idényzáró összejövetele

A szép sikerrel működő MANSz Revíziós Leánykör jól sikerült idényzáró összejövetelét rendezett a mult este a Páll sörözö különtermében. Ez alkalommal búcsúztatták a leánykör tagjai volt ifjúsági elnökü ket, **Simai Magdát,** aki dr **Gyires Béla** tanár hitvese lett. Ez alkalomból dr **Ménes Lajosné** elnöknő megkapóan szép, hatásos beszéd kíséretében nyujtotta át a leánykör ajándékát. **Bathory József,** a Revíziós Leánykör főtitkára az egyesület nevében búcsúztatta a volt ifjúsági elnököt, **egyrészt** örömüknek adva kifejezést, **másrészt** fájó érzéssel véve tudomásul a tevékeny ifjúsági elnöknő távozását, aki a székfoglalójában elvállalt munkának teljes mértékben eleget tett és méltán állithatjuk azoknak a magyar asszonyoknak sorába, amilyen magyar asszonyokat Tormay Cecil, a nagy magyar irónő elgondolt és regényeiben megálmodott. Ősz szefoglaló képet nyujtott a MANSz Revíziós Leánykör szociális munkásságáról nagy tetszéssel fogadott beszéde végén

Dr **Ménes Lajosné** elnöknő bejelentette ezután, hogy a leánykör a Györffy-kollégium javára 100 pengős alapitványt tett és az összeget el is utalták illetékes helyre. A Kollégium hallgatói közül többen részt is vettek a hangulatos, jól sikerült záró összejövetelen

HOROVITZ GYULA
gyermekruha üzletét álhelyezte
Baltazár Dezső u. 8. sz. alá
az anyakönyvi hivatal után következő második házba. Bejárat a kapu alatt.

„Németh László nem megy Debrecenbe egyetemi tanárnak, az öt pályázó közül elsőnek őt ejtették el" — mondja Illyés Gyula

Németh László, az országos nevű író, aki vezéralakja annak a szellemi megmozdulásnak, mely éppen Debrecenből áradt szét évekkel ezelőtt az országban, *a legutóbbi időkben jelentős lépéseket tett, hogy szorosabbra fűzze kapcsolatait Debrecennel.* Barátjának és irodalmi fegyvertársának, *Gulyás* Pálnak tanácsára *szőlős birtokot vásárolt a Debrecenhez tartozó Bocskay-kertben,* ahova a néhány hónapja budapesti iskolaorvosi állásából nyugalomba vonult Németh László már egy hónapja beköltözött és néhány hét mulva erre a kis birtokra költözik családja is. *A jövőben tehát a Németh László-írások Debrecenből röppennek szét az országba.*

Másik lépése *Németh* Lászlónak, mely által *igyekezett szorosabbra fonni a személyét Debrecenhez kötő szálakat, pályázata volt a debreceni Tisza István Tudományegyetem magyar irodalom tanszékére.* A debreceni egyetemi ifjúság őszinte örömmel várta, hogy Németh László elfoglalja katedráját a debreceni egyetemen. Azóta azonban híre járt, hogy a kiváló író visszavonta benyujtott pályázatát, mig most Illyés Gyula a „Magyar Csillag" hasábjain a következőkben világítja meg a helyzetet:

„*Németh László nem megy Debrecenbe egyetemi tanárnak, a magyar irodalom tanszékére* — írja Illyés Gyula. — Erre érdemetlennek találták. *Az öt pályázó közül elsőnek őt ejtették el.* Választás elé sem bocsátották. A kudarc csúfos. Debrecenre persze s mindarra, amit Debrecen a magyar életben jelentett s készült ismét jelenteni. Németh László személy szerint megerősödve, mintegy igazolva kerül ki a különös küzdelemből.

Az egészséges nép szabadon kifejleszti, termőre neveli mindazt a gondolatot s szellemi irányzatot, amelyből összetevődik az a tapinthatatlan valóság, amit egy nemzet lelkületének nevezünk. Ha élő fa a nemzet, minden ágának utat ad a magasba.

A magyarság túlságosan is összetett és szellem. Örüljünk neki, az ember épp magyar mivoltában legelteti örömmel szemét a tarkaságon. Minden irányzat megkapja a maga terét. Csak egy irányzat helykérését fogadja mindig türelmetlen visszautasitás, sőt gúny, sőt káröröm. Azét, amely a sokféle faj és törzs, népcsoport és felekezet között sajátosan épp a törzsmagyarság mivoltával és sorsával, a névadó fajta multjával és jövőjével kíván foglalkozni. Ha némi tréfás izzel is, de azt kell mondanom, hogy Magyarországon épp a magyarok még rejlő tulajdonságairól, „mélységeiről" eshet legkevésbbé szó és találgatás. Ezt a néha leplezett, néha öntudatlan kárörvendést és türelmetlenséget maguk ellen természetesen csak azok érezhetik, akik e magyarságnak ebből az immár elég vékony rétegéből származnak. Illem dolga is (a vendéget kötelező illemé), hogy ez érzékenység jogosságához csak azok szóljanak hozzá, akik ebből a rétegből erednek. Akiket semmiképp sem érhet vád, hogy egy másik réteg érdekét viszik, öntudatlanul bár.

Mit akar ez a szellem? Alkalma sem volt igen megmondani. Épp csak vádjait és sértődöttségét mondhatta el.

Tárgyilagosan néztem ezt a szellemiséget és úgy kívántam szívből, hogy tanyát leljen: tárhassa fel végre otthonosan kincseit és sebeit. *Lehetett volna-e erre jobb hely Debrecennél?* Szeged Klebelsberg hagyományait őrzi, Pécs egy új katolikus humanizmust alakitgat. Debrecennek öröksége is ez a magyar vizsgálódás, óvatosság és ellenzékiség. Karácsony Sándornak nem osztom minden eszmejét, de örültem az erjedésnek, melyet gondolatai az ifjúságban előidéztek. Németh Lászlótól van, ami elválaszt, de előre örültem, hogy nevelő szellemteret kap, ha kísérletit is. A „*mélymagyarság*" félre magyarázóit maga Németh figurázta ki. *Legyen Debrecen a jó értelemben vett mély magyarság védvára, laboratóriuma, vagy szellemi nemzeti parkja. Ennyit tán mégis megérdemelnek a benszülöttek.*"

„Nem. A debreceni egyetemnek nem kell Németh László gondolatvilága — írja Illyés Gyula. — Mert az kétségtelen, hogy nem Németh képességei ellen esett kifogás, az bizonyos, hogy nem tehetség és elhivatottság dolgában marad el a többi négy pályázó mögött. Szelleme nem kellett.

Az ügyhöz, —az irodalomtanitás ügyéhez — van némi köze az irodalomnak is. Németh Lászlóban sokszor az írót is a nevelő heviti. Nem fog nevelni, legalább az egyetemen nem. Mint annyiszor, az egyetemnek, Debrecennek, a magyarságnak egy mentsége lehet: nem tudta mit dobott el.

Ijedten gondolok arra, hogy értesülését a visszautasított jelöltről vajjon nem egy sereg ujság-irodalmártól kapta-e. Egyre ijesztőbben terjed a ragály: embereket nem müveik, hanem hirük után itélni meg s egyre ijesztőbb a hirköltés iparának elfajulása."

Eddig tart Illyés Gyula cikke, melyhez egyelőre nem fűzünk kommentárt, mig a vonatkozó adatok teljes egészükben nyilvánosságra nem kerülnek.

5000 pengőt szerzett Debrecenben jótékony célra arusitott verseskönyvével egy parazitarazzián előállított pesti asztalosseged

A rendőrség parazitarazzia során igazolásra szólitotta Fehér Ottó László 20 éves budapesti asztalossegédet, akinél *5000 pengőt találtak.* Csalás gyanuja miatt megindult ellene a nyomozás, mert a pénz eredetét nem tudta igazolni. *Azt mondotta, hogy saját költeményeiből verseskötetet adott ki és azt 80 fillértől 5 pengőig terjedő áron arusitotta, ebből gyült összse a pénz.* Két zálogcédulát is találtak nála egy-egy aranypecsétgyűrűről. A gyűrűket megtekintettek a zálogházban és azokban *friss véséssel F. L. és F. O. L. monogrammot és Turul-diszt találtak.*

Az a gyanu merült fel Fehér Ottó László ellen, hogy könyveit Debrecenben bizonyos jótékonysági cél ürügye alatt árusította és igy tudott eladni abból nagyobb mennyiséget. Megindult az ügyben a nyomozás és a *rendőrség felhivja a közönség figyelmét, hogy akinél a 20 éves pesti asztalossegéd verskötetével jótékonysági cél ürügye alatt jelentkezett,* közölje adatait a rendőrség II. emelet 85. sz. szobájában Kovács Gusztáv detektivvel.

Kihantolják a debreceni Köztemetőben a karcagi arzénmergezés egyik áldozatát

Annak idején már részletesen beszámoltunk azokról a tömeges arzénmérgezési esetekről, melyek még a télen történtek Karcagon. Ezt az arzénmérgezési esetet a debreceni klinika pattantotta ki, ahova több beteget hoztak be Karcagról. A megindított nyomozás annak idején megállapította, hogy a mérgezések arzénes kenyértől történtek, melyet Hajdú Lajos karcagi pékmester hozott forgalomba. A lisztbe ugyanis véletlen folytán arzén került, s igy az arzénes kenyér tömegszerencsétlenséget okozott.

A szolnoki vizsgálóbiró most ugyanezzel az üggyel kapcsolatos mérgezési esetet akar felderiteni. Átirt a debreceni ügyészséghez, hogy **hantolják ki a közelmultban a debreceni klinikán meghalt és a Köztemetőben eltemetett Padár Jánosné 62 éves asszony tetemét, aki szintén gyanús körülmények között halt meg.**

Dr Ökrös Sándor egyetemi tanár és dr Horváth Artúr törvényszéki orvosszakértő jelenlétében szombaton fogják végrehajtani a kihantolást és vizsgálják meg a tetemet, hogy történt-e valójában ebben az esetben is mérgezés vagy sem.

Mint érdekességet emlitjük itt egyébként meg, hogy Hajdú pékmestert, kit gondatlanságból okozott emberölés miatt már régebben letartóztattak, a **fogházban súlyos szembaja következtében megvakult.** A tragikus sorsú ember jelenleg is orvosi kezelés alatt van, azonban szemevilágának megmentéséhez nem fűznek semmi reményt.

Orgazdaság vétsége miatt 4 havi fogházra ítéltek egy asszonyt

Férje statárlális bíróság elé került

A debreceni törvényszéken kedden délelőtt tárgyalta **Cs. Sebestyén György** tanácselnök, egyesbiró az előállított Barna Gyuláné budapesti lakos bűnügyét, akit azzal vádolt a királyi ügyészség, hogy a férje által lopott ruhaneműeket átvette eladás végett, annak ellenére, hogy tudott azok lopott voltáról.

A tárgyaláson kiderült, hogy Barna Gyuláné férje Szabó Józsefné ákosi lakostól a vonaton lopta el feriének több ruhaneműjét, mégpedig mint az eddigi nyomozás adatai bizonyitják, **az elsötétités ideje alatt. Tehát, ha Barna Gyula kézrekerül, minden valószinűség szerint a rögtönitélő bíróság elé kerül.**

A törvényszék Barna Gyuláné a tárgyaláson kiderült adatok alapján orgazdaság vétségében mondotta ki bűnösnek és ezért őt négyhavi fogházra itélte. Az itélet jogerős.

GYAPJÚSZÖVETBŐL
öltönyt?
FEKETE zajónestertől
szolid áron, Csapó-utca 90
Mig a készlet tart.

Népszerűség

1. NYAKKENDŐ

Legszükebb családi körom, — hogy őszinte legyek — már hosszabb ideje erkölcsi romlásomra tör. Azt akarják, hogy bizonyos gyakorlati előnyeit probáljam kiaknázni annak a szerencsés, furcsa véletlennek, hogy egynémely olvasó, vagy szinházlátogató nagynehezen megtanulta a nevemet és, ha bemegyek valami üzletbe, akkor mondjam meg, hogy ez meg ez vagyok és hátha akkor — nevem megejtő varázsának hatása alatt — kedvezményes áron számitanak meg nekem ezt vagy amazt a közszükségleti cikket.

Ami alapjábanvéve — legalább szerintem — erkölcstelen dolog. Mert az igazi mücsök ne hajhassza a népszerüséget. De ha már netalán van neki, akkor ne váltsa aprópénzre. Csakhogy — fájdalom — én egyáltalán nem vagyok olyan biztos abban, hogy állok én ezzel az izé .. ezzel a hogyhijjákkal... Ezzel a, kicsit szégyellem kimondani.. ezzel a népszerüséggel, na. Én nélfogva, ha nem biztos, hogy van, akkor meg — gondoltam magamban — miért ne váltsam én aprópénzre azt, ami esetleg mégis lehetne?

Vagy, hogy az eddigieknél még őszintébb legyek és megmondjam az egészet úgy, ahogy van: nem is ezt a sok mindenféle komplikált dolgot gondoltam én el magamban, amit az előbb füllentettem. Hanem valljuk be: egyszerüen azt gondoltam, hogy mit mondok majd odahaza a feleségemnek, ha megmutatom neki az új nyakkendőmet, amit vettem és azt kérdezi, hogy alkudtam-e, kértem-e müvészárat, satöbbi.

Nahát ezért alkudtam, ezért kértem müvészárat és ezért mondtam meg, hogy ki vagyok. Nagyon örültek, hogy megismerhettek, legyen szerencséjük máskor is, a nyakkendő — nekem kivételesen — tizenkettő ötven.

Boldogan és szégyenkezve tettem zsebre. Inkább szégyenkezve, mint boldogan.

Aztán kimentem az ajtón, megálltam a kirakat előtt és megláttam ugyanazt a nyakkendőt. Kis árjelző cédula volt rajta. Tizenkét pengő. Nekem kivételesen, tizenkettő ötvenért számitották, müvészáron.

Mert ilyen népszerü vagyok.

2. AHOL NEM ISMERNEK

Ez még a legsötétebb békében történt, az első darabom ötvenedik előadásán.

Huszonegynéhány éves voltam akkor és azt hittem — ifjonti elmével, — hogy az egész világnak nincs most egyéb gondja, csak az, hogy ime ma kerülök szinre ötvenedszer és hogy ime ma kerülök szinre ötvenedszer és hogy „ma érkezett el második jubileumához annak a fiatal, de szép reményekre jogositó magyar szerzőnek darabja, aki erőteljes csapásokkal érkezett be a népszerüség boldogitó révébe.

Mert ezt irta rólam egy ujságba egy barátom és én elhittem.

De ez a barátom nem volt ott azon a bizonyos jubiláris elő adáson.

Ellenben ott volt egy másik barátom, egy Géza nevü, akivel még a müegyetemről ismertük egymást. Szervusz, szervusz hogy és mint, na csak-csak satöbbi — végre is azt kérdi tőlem ez a Géza:

— Hogy mulatsz?

— Én? — hökkentem meg, mert bevallom: kissé meglepő volt az a kérdés, hogy jól mulatok-e a saját darabomnál, vagy rosszul mulatok. Géza azonban választ se várva, tovább csevegett. Azt mondta.

— Mert én elég jól mulatok barátom. A menyasszonyommal vagyok itt. És te?

— Én a feleségemmel.

Erre Géza nagyon gratulált. Nem is tudta, hogy megházasodtam. Gyerekem is van? Bravó! Megis csak remek ember vagyok én! Ő mindig mondta, ma a technikán! Elég disznóság hogy azóta se találkoztunk, mert ugyan ki tartson össze ebben a mai cudar világban, ha még mi sem tartunk össze, mérnök? Apropó, adjam meg a telefonomat, lehet, hogy most be tudnak engem kapcsolni egy épitkezésébe, mint statikust, mert ugye még most is ott dolgozom, ahova a technikáról mentem, abban a vasbeton-irodában?

Hirtelen és kissé pirosan kezdtem köhögni. Ezzel a köhögéssel kapcsolatban még elbeszélgettünk kicsit az influenzáról sárcipőről és arról, hogy neki van esernyője, nekem meg nincs.

A darabról nem beszéltünk többet. Azt hiszem: Gézának meg ma sincs fogalma arról, hogy én irtam. Vagy, hogy általában irok. És nem is tudom: nem jobb-e ez igy, ahogy van. Mert vasbeton irodában dolgozni se ha nem szégyen.

AHOL VISZONT ISMERNEK

De igazán soha nem hittem volna, hogy ismernek.

Ez a napokban történt, amikor — nem tudom: mely ismeretlen okból — nemlehetett kapni itt a mi vidékünkön többet egyszerre, csak tiz nikotexes Symphonidt. Ennélfogva, aljas fondorlattal, leküldtem a trafikba még a kisebbik fiamat is, hogy kérjen ő is tizet.

Azzal jött vissza, hogy azt mondták neki:

— Már adtam tizet a papájának.

Azt hiszem ez az, amit ugy hivnak: a nagyság átka.

Zágon István

Székely középiskolások hangversenye Debrecenben

Amint jeleztük már, Sepsiszentgyörgyről jönnek székely diákok városunkba, hogy a Ref. Kollégium fiuképző és polgári iskola, valamint a Dóczy leányképző énekkaraival karöltve hangversenyt adjanak Debrecen népdalt kedvelő közönségének. Május 27-én d. u. 6 órakor a Bika nagytermében ismét megszólaltatja az ifjúság a magyar nép dalkincsének gyöngyszemeit. Annál figyelemre méltóbb ez a hangverseny, mert a mi dalainkat hallatja ismét az ifjúság, bizonyságot téve fáradságos munkájával arról, hogy tisztában van nemzeti kincsünk minél szélesebb körökben való elterjesztésének fontosságával. Többszáz kilométerről hoz a székely ifjúság felemelő és lelket nemesitő dalkincséből egy csokrot Debrecen lakóinak. Lázas készülődés előzi meg a székely harisnyás népviseletű leányok debreceni útját. Azonban hiszi a székely éneklő diáksereg, hogy Debrecen társadalma nemcsak azzal a szeretettel várja őket, amellyel ők jönnek Debrecenbe, a legmagyarabb városba, hanem szeretetének kifejezést is ad azzal, hogy meghallgatja őket. Az ország két legmagyarabb vidékének ez az összeölelkezése, hisszük, hogy nemzeti életünk sokat hangoztatott egységét is előbbre viszi.

Műsorok a hangversenyre Bertók Béla könyvkereskedésében kaphatók 1 és 2 pengős áron.

* „Halálsugár" c. érdekfeszitő regény kapható kiadóhivatalunkban. Ára 80 fillér.

HIREK

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata május 15-én reggel 8 órától, május 22-én reggel 8 óráig: „Aranyangyai" Piac u. 50. sz., telefon: 84-06. — „Reménység" Csapó u. 22, telefon: 14-21. — „Szent Háromság" Homokkert, Szabó Kálmán u. 14, telefon: 17-07. sz — „Sas" Hatvan u. 66 telefon: 89-19. szám.

Kelepel a gólya...

Kelepel a gólya madár,
Nagyon boldog, hogy itt van már.

Hangulatos a táj neki,
Nincs idegen: nem fáj semmi.

Verőfényes zöld a róna,
Árnyat vet az erdők lombja.
Tarka-barka szép a határ
A természet piktorizál.

A kis fecske vígan tapaszt,
Elérte a magyar tavaszt,
Nem félti már a kis fészkét,
Megvédi a magyar honvéd.

Magyar bajtárs fogjunk kezet,
A jó Isten is úgy szeret.
Virágzóbb lesz, szebb a róna,
Áldást hint a magyar honra!

LŐRINCZ ENDRE.

— **Dr Degregorio Ottone,** szegedi egyetemi olasz előadó tanár pénteken, 21-én délután 5 órakor a Déri Múzeumban, az Egyetemi Népszerű Főiskolai Tanfolyamon tartja meg „A Dolomitok és magyar úttörői" vetítettképes előadását. Belépti díj nincs. Pontos megjelenést kér a Rendező Bizottság.

— **A Tisza István Tudományos Társaság felolvasó ülése.** A Tisza István Tudományos Társaság ma, szerdán délután félhat órai kezdettel a Déri-múzeumban felolvasó ülést tart, melyen Otrokocsi Nagy Gábor „Mátyássy József és a magyar polgári eszmény kialakulása" címen tart előadást. — Az érdekes előadásra felhívjuk olvasóink figyelmét.

— **Lukács Béla és Bárczay Ferenc kitüntetése.** Kormányzó Urunk a miniszterelnök előterjesztésére Lukács Béla m. kir. titkos tanácsos, tárcanélküli miniszternek és Bárczay Ferenc m. kir. titkos tanácsos, országgyűlési képviselőnek a haza szolgálatában szerzett kiváló érdemei elismeréséül a Magyar Érdemrend nagykeresztjét adományozta.

— **Dr Szép György zászlós ötödik lett a** vidéki honvédtisztek kolozsvári országos vívóbajnokságán a kardvívásban. A debreceni **hadtest** dr Szép György **zászlós** helyezésével szerzett **5** ponttal a hatodik lett a hadtestek összesítésében.

— **Bibliaóra a Csonka-utcai iskolában.** Az Árpád-téri ref. gyülekezet szerdán délután 6 órakor tartja szokásos bibliaóráját a Csonka-utcai iskolában, mindjárt a bejárattól balkéz felé eső teremben. A híveket ide hívja és várja szeretettel a vezetőség szerdán délután 6 órára.

— **A Csapó-utcai egyházrész** vegyes bibliaköre ma délután 6 órakor tartja szokásos összejövetelét a Szappanos-utca 16. szám alatt levő gyülekezeti otthonban. Erre az összejövetelre mindenkit szeretettel hív és vár az egyházrész vezetősége.

— **A kistemplomi egyházrész központi bibliaköre** ma, szerdán délután hat órakor a Révész-tér 2. szám alatti gyülekezeti teremben bibliaórát tart, melyre mindenkit szeretettel hív és vár a vezetőség. ½6—6-ig nőszövetségi ügyek megbeszélése.

Árpával „bélelt" rakodómunkásokat fogott el a rendőr a debreceni pályaudvaron

Rendszeresen dézsmálta az árpaküldeményeket a hattagú tolvaj társaság

Május 10-ike óta a debreceni Bőde-cég részére állami kiutalással négy esetben érkezett vasúti szállítmányként nagyobb mennyiségű árpa. Mikor az árpaküldeményeket kiszállították a hízlalóba és ott lemérték, azt tapasztalták, hogy valamennyi esetben több mázsa hiány mutatkozott. A Bőde Gyula-cég feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen, akik az árpaszállítmányt rendszeresen megdézsmálták. A debreceni rendőrség megindította a feljelentés alapján a nyomozást és ennek a tegnapi napon eredménye is mutatkozott.

A mult nap ugyanis a pályaudvari rakodónál szolgálatban levő rendőr arra lett figyelmes, hogy az ott dolgozó alkalmi rakodómunkások az áru szállítása közben egy zsák árpát szándékosan elhagynak. Figyelemmel kísérte őket és távozásuk előtt megmotozta a munkában levő hat embert. Valamennyinek nadrágját, harisnyáját, ingét, csizmáját árpával vastagon kitelve találta...

A hat rakodómunkást előállították a rendőrségre, ahol megállapították, hogy Kállai István Kishegyesi út 39. szám alatti, Fekete László Nagyvárad-utca 30. szám alatti, Csenes Dezső Kerti-utca 6. szám alatti és Birke Sándor Kunhalom-utca 2. szám alatti lakos büntetett előéletű egyének, valamint két fiaalkorú társuk volt a tettes. Minden árpaszállítmányt megdézsmáltak és a Bőde-cég által megállapított hiány szerint csak május 10 óta 942 kg árpát loptak el. A legutolsó alkalommal opott két mászányi árpa megterült, a többit azonban egész sereg orgazda útján már eladták a tettesek, akiket őrizetbe vett a rendőrség.

Anyakönyvi hírek

Születések: Sattranka Sándor, Bihari-u. 15, leány Sára. Klein Lajos cipészmester, Hajdúböszörmény, fiú Sándor. Ujfalusi János gépkocsivezető, Csapó-u. 1, fiú László. Dr Magyar Zoltán tanár, Török Bálint-u. 18, fiú Attila. Molnár Miklós konv. cseléd, Balmazújváros, leány Ilona. Sarkadi László kereskedő, Hadházi-u. 11, leány Judit. Dári János gyármunkás, Bajnok-u. 20, leány Róza. Török JózsefJózsef napsz., Nagyszepes 33, fiú József. Blum Sámuel kereskedo, Rothermere-u. 19, leány Judit. Szabó Géza tűzoltóparancsnok, Hajdúböszörmény, leány Emília. Balogh József erdőőr, Nagyerdő 22, fiú Miklós. Kerecsen József kereskedő, Péterfia-u. 54, leány Erzsébet. Szutor Gábor kocsis, Böszörményi-út 1, fiú Sándor. Kovács Béla kereskedő, Hajdúböszörmény, leány Irén. Vas Imre kereskedő, Hajduszoboszló, leány Erzsébet. Fekete Jenő uradalmi főintéző, Piskolt, fiú Jenő. Bőde ábor hajdú, Fancsovics-u. 62, leány sófia. Vida Imre rendőrfőtörzsőrmester, Tiszaszentimre, leány Magdolna. Szandei Pál bérautófuvarozó, Létai-út 34, leány Anna. Czudor Tamás MÁV segédtiszt, Akácfa-u. 5, leány Mária. Saskői János tanító, Lővete (Udvarhely vm.), leány Éva. Sárosi István alk. munkás, Homok-u. 94, fiú József. Takács Sándor gazdálkodó, Péterfia-dülő 71, leány Katalin. Kardos Lajos dohánygyári munkás, Létai-út 51, fiú Sándor Kiss István, Nyiregyháza, leány Edit. Karácsony András csendőrtörzsőrmester, Hortobágy, leány Margit. Csige Sándor gazdálkodó, Veréb-dülő 3, fiú Sándor. Kalos Ferenc tanító, Honvéd-u. 21, fiú Zoltán.

Eljegyzések: Boros Béla Miklós egyetemi hallgató, Csapó-u 83—Tasnádi Izabella, Gyöngyvirág-u. 5. Molnár János MÁV ü. s. tisztjelölt, Bujdosó-u. 37—Tréki Erzsébet, Csigekert-u. 19. Koczka János MÁV tisztviselő. Budapest—Szathmári Lenke, Kinizsi-u. 20. Hajzer József munkás, Irén-u. 10—Marozsán Mária, Homok-u. 28—Tóth András csizmadiamester, Faragó-u. 24—Rácz Erzsébet, Ildikó-u. 4. Dr Markóczy Bódog Ervin szkfv orvos, Budapest—Czakó Éva, Bocskai-tér 1.

Házasságok: Tóth Jenő cipészsegéd—Szarka Juliánna, Szél-u 23. Belegrád Ernő ügynök, Böszörményi-út 5/c—Steiner Szeréna, Hatvan-u. 56. Bánhidi Sándor magántisztviselő, Bujdosó-u 40—Német Mária, Rudolf-u. 4. Ferenczi János cipészmester, Borsosgyor—Gábor Katalin, Honvéd-u. 9. Békési László fm.—Bonyhádi Margit, Zrinyi-u. 21. Miszti László szobafestőségéd, Doberdó-u. 38—Bíró Katalin, Budai Ézsaiás-u. 77. Csáki István tímársegéd Baross-u. 26—Oláh Róza, Széchenyi-u. 42. Abrány Sándor tanító, Ménrót-u. 6—Szamosi Rózsa, Oláh Károly-u. 27. Erdei József kőművesmester, Agárdi-utca 11—Rásó Zsuzsánna, Kuruc-u. 112. Simon József MÁV fémöntő, Szolnok—Molnár Mária, Kincseshegy-u. 12. Vitéz Bíró István kereskedő, Ipolykeszi—Molnár Erzsébet, Kincseshegy-u. 12. Nagy László MÁV géplakatos, Csillag-u. 89—Tóth Erzsébet, Péterfia-dülő 31. Gál Lajos MÁV órabéres, Csokonai-u. 50—Nagy Juliánna, u. o. Kántor László gépmunkás, Kispest—Szabó Mária, Balthyány-u. 5. Csiszár Zoltán ht. őrmester—Lovas Erzsébet, Csokonai-u. 39. Ramocsa József műszerészsegéd, Széchenyi-u 39—Nagy Mária, Károly Ferenc József-út 46.

Halálozások: Gáspár István ref. 23 éves, Beret, Ipacs János r. k. 40 éves, Tiszacsege. Paizs Józsefné ág. h. ev. 44 éves, Nyiregyháza Schäffer Zsófia ref. 13 éves, Pesti-u. 4. Porcsin Viktor ref. 38 éves, honvéd. Kelemet János ág. h. ev. 45 éves, Pacsirta-u. 4. Kiss Lajosné ref. 76 éves, Csapókert-u. 3. Kiss Endréné izr. 43 éves, Pacsirta-u 13. Nagy József ref. 1 napos, Balthazár Dezső-u. 18. Balázs Ferencné r. k. 61 éves, Tegez-u. 65 K. Szabó Erzsébet ref. 11 hónapos, Nagyhegyes 2. Szabó Zsuzsánna ref. 4 hónapos, nepház. Rácz Mihály izr. 69 éves, Rothermere-u. 32. Bőde Károly ref. 5 éves, Pesti-u. 4. Pócsi Sándorne ref. 53 éves, Vértesi-utca 6. Czeglédi Irén ref. 8 éves, Hajdúszoboszló. Fekete György ref. 64 éves, Homok-u. 15 Szentpéteri István ref. 63 éves, Karcag. Takács János g. k. 73 éves, Kishegyesi-út 40. Balázs Antal r. k. 20 éves, Salgótarján. Gajdán László ref. 45 éves, Hajdúböszörmény. Tóth Antal ref. 48 éves, Nyirtura Zelizi Margit r. k. 17 hónapos, Irén-u 20 Gönczi Károly ref. 30 éves, Kunhegyes. Vasas Mihály g. k 62 éves, Király Ferenc-u. 9. Sóvágó Etelka ref 42 éves, Hajdúszoboszló. Kovács Józsefné ref 56 éves, Kardos-u. 11. Juhos Imre rem. 62 éves. Böszörményi-út 3/c. Makai Lajosné ref 58 éves, Nyíl-u. 72. Özv Pákozdi Jánosné ref. 82 éves. Kálmán-u. 10

Honvédeink hősi harcát segíti a hadigondozási bélyegek használatával.

Ujabb távházasság a debreceni anyakönyvi hivatalban

A debreceni anyakönyvi hivatalban kedden délelőtt újabb távházasságot kötöttek. Tóth Jenő honvéd, aki „valahol Oroszországban" teljesít hazafias szolgálatot, a vőlegény, míg a menyasszony Szarka Juliánna Szél-utca 23. szám alatti lakos. Dr **Deák Sándor** anyakönyvvezetőhelyettes végezte az esketési szertartást, megkapóan szép beszédet intézve a menyasszonyhoz. Az esküvői tanuk Nagy Jánosné Szél-utca 1. szám alatti lakos és Buray Györgyné Tölgyfa-utca 2. szám alatti lakos voltak.

— **Az osztálysorsjáték húzásán** 10.000 pengőt nyert: 4258, 3000 pengőt nyert: 1999, 3000 pengőt nyert: 44665, 2000 pengőt nyert: 68061, 1000 pengőt nyertek: 32297 és 72410, 500 pengőt nyertek: 2278 és 49851, 300 pengőt nyertek: 3094, 9680, 16184, 28413, 39369, 47378, 58347, 69675, 74184, 75213, 81935, 88467 és 90910. 200 pengőt nyertek: 610, 3227, 3686, 9291, 16586, 20474, 21010, 21136 26176, 26902, 34179 35474, 36524, 40991, 42284, 42734, 46576, 48674 52933 54504, 57648, 59338, 60759, 61867, 67112, 67260, 70859, 75334, 77084, 77767, 82370, 83996, 92105, 95029.

— **Faszénutalványok** az Ipartestületnél átvehetők bádogos, tértiszabó, női szabó, stb. szakmák részére. Ipartestület elnöksége.

— **A Csapó-utcai egyházrész vezetősége** a május 15-i kultúresttel kapcsolatban hálás köszönettel nyugtázza a műsormegváltáson felül a Kollégium javára adott következő összegeket: D. dr Révész Imre 14 P, Madarász József (Nádudvar) 2 P, özv. Tóth Andrásné 1 P.

— **Túristakirándulás** Sztánafürdő — Kispetri — Nagyalmási Dezsővárhoz május 22-én és 23-án. Indulás Debrecenből szombaton délután fél 4 órakor, visszaérkezés hétfőn reggel 7 óra 20-kor. Vasúti költség egészjeggyel oda-vissza 28 P. Étkezés hátizsákból, Gyaloglás kb. 6 óra. Az Erdélyi Kárpát Egyesület „Mátyás-túrája" ez, melyen a debreceniek is résztvesznek. Jelentkezni lehet pénteken délig a pénztárosnál 14-14 telefonon.

— **Félelmében öngyilkos lett.** A hajdúhadházi csendőrség tett jelentést a debreceni ügyészségnek Salánki Imre 15 éves hajdúhadházi lakos öngyilkosságáról. A fiatal gyermek csínytevése miatt szüleitől való félelmében Bede Lajos kamarájába beszökött és egy gerendára felakasztotta magát. Mivel bűneset nem forog fenn az ügyészség megadta a temetési engedélyt.

— **Öngyilkos leány.** Enyedi Margit 20 éves hajdúhadházi leány a hadházi csendőrség jelentése szerint felakasztotta magát szüleinek lakásán. Az öngyilkosság ügyében megindított vizsgálat megállapította, hogy a leány elkeseredésében lett öngyilkos, mert vőlegényét kötelessége elszólította Hadházról.

— **Magánlaksértést követett el saját házában.** A debreceni törvényszék Balogh József hajdúhadházi lakost 15 napi fogházra ítélte magánlaksértés vétsége miatt, mert felfeszítette az ajtót és behatolt Szabó Imréné lakásába. Balogh a tárgyaláson azzal védekezett, hogy az a ház tulajdonképpen az ő háza s neki oda joga van akkor bemenni amikor akar. A tárgyalás során azonban kiderült, hogy a házra Szabó Imrénének haszonélvezeti joga van. A törvényszék az ítéletet az enyhítő körülmények figyelembevételével három napi fogházbüntetésre változtatta.

Kihágási eljárás indul azok ellen, akik őrizetlenül és lelakatolatlanul hagyják kerékpárjukat az utcán

A debreceni rendőrség belügyminiszteri rendelet alapján több kerékpártulajdonos ellen indított kihágási eljárást, akik kerékpárjukat őrizetlenül hagyják. A rendőrség megállapította, hogy *Debrecenben a tömeges kerékpárlopás oka nagyrészt a tulajdonosok könnyelműsége*, akik különösen posták, irodák előtt otthagyják gépüket és mire visszatérnek annak már csak hült helyét találják. Tekintettel arra, hogy *a kerékpárok ilyenmódon való veszélyeztetése honvédelmi érdekbe is ütközik, mivel a kerékpár honvédelmi segédeszköz, melyet a kincstár bármikor igénybe vehet*, ilyenformán a könnyelműen eljáró kerékpártulajdonosokat kihágási bíróság elé állítják és szigoru büntetéssel sujtják. A rendőrség állandó razziát tart annak megállapítására, hogy történik-e hasonló gondatlan elhelyezése a kerékpároknak és az első napok eredményei alapján több, mint *harminc esetben indul kihágási eljárás a kerékpárjukat őrizetlenül, lelakatolatlanul hagyó kerékpártulajdonosok ellen.*

Bizonyosra vehető, hogy a debreceni rendőrség erélyes intézkedése következtében rövid idő alatt alaposan lecsökken a kerékpárlopások száma.

— **Debreceni írónő műve fővárosi hangverseny műsorán.** A budapesti Kamarazeneteremben nagyszabású dalbemutató hangversenyt tartanak május 22-én este. A műsoron szerepel művével Erdős Ibolya, a finomtollú debreceni írónő is.

— **Nyiregyházán a húsellátás terén új rendszert vezettek be.** A vásárlási könyvre személyenkint 20 deka húst szabad kiszolgáltatni.

— **Roosevelt legidősebb fia idegsokkot kapott, másik fia maláriás.** Mint Washingtonból jelentik, Roosevelt elnök idősebb fia, Elliot Roosevelt ezredes repülőgépének egy járóművel az Algir közelében lévő egyik repülőgépen történt összeütközésből könnyebb idegsokkal menekült meg. Az elnök második fia, James Roosevelt maláriában betegedett meg a délcsendesóceáni hadszintéren végzett katonai szolgálata közben. Az egyik sandiegói kórházba szállították.

— **Nyolcnapi fogház magánlaksértésért.** Dezsán Zoltán hajdúhadházi ácssegédet magánlaksértés vétségében mondotta ki bűnösnek a debreceni törvényszék, mert behatolt engedély nélkül Karap Imréné udvarára. A törvényszék ezért őt nyolcnapi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

— **Angol repülők Svájc felett.** Svájci jelentés szerint angol repülők a hétfőre virradó éjszaka ismét megsértették Svájc semlegességét. Zürichben és Baselben éjfél körül légi riadó volt.

Gyászrovat

Varga József gazdálkodó 73 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután 2 órakor lesz a köztemető díszravatalozó termében. Lakás: Bellegelő 282 Dankó temetkezés.

Juhos Imre cipész 61 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 6 órakor lesz a köztemető II. A) ravatalozó termében. Lakás: Böszörményi-út 3/b. Dankó temetkezés.

Özv. Bacsó Pálné Schmidt Antónia 90 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután félöt órakor lesz a köztemető II. A) ravatalozó termében. Lakás: Kemecse. Pusztai temetkezés.

Özv. Pákozdi Jánosné Szabó Julianna 82 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután 3 órakor lesz a köztemető 3. sz. ravatalozójából ref. szertartással. Lakás: Kálmán-u. 10 Pusztai temetkezés.

— **Knut Hamsun fia önkéntesen jelentkezett a keleti frontra.** Oslóból jelentik: Knut Hamsun egyik fia mint önkéntes jelentkezett a keleti hadszíntérre. Knut Hamsun ebből az alkalomból a következő kijelentést tette a sajtó képviselői előtt: „Rendkívül büszke vagyok, amiért a fiam hazánkért és népünkért és egész Európáért a bolsevizmus ellen harcol. A norvég ifjúságnak be kellene látnia, milyen fontos ez a harc és csatlakoznia kellene." (NST.)

* **Eljegyzés.** Zaymus Nóra (Debrecen) és dr Kürtös István (Szalmárnemeti) jegyesek.

— **Bucsalmás község képviselőtestülete magára vállalta** a község valamennyi hadiárvájának felnevelését.

— **A földmivelésügyi miniszter** elismerő oklevéllel tüntette ki a női önkéntes honvédelmi munkaszervezet tagjai közül azokat, akik a mezőgazdasági munkában résztvettek és önkéntes munkájukkal a kölcsönös munkamegsegítés eredményességét hathatósan előmozdították.

— **Bulgáriában a plovdivi katonai törvényszék egy kommunista perben három halálos ítéletet hozott.** A negyedik vádlottat életfogyiglani fegyházra, négy másikat pedig 15 évi fegyházra ítélték. (NTI.)

— **Oslói hivatalos jelentés szerint** Terboven birodalmi biztos a Nasjonal Samling megalapításának 10. évfordulója alkalmából elrendelte sok politikai fogoly szabadonbocsátását. (MTI.)

— **Összehivták a török nép párt kongresszusát.** Inönü elnök, a török néppárt elnöke június 8-ára hívta össze a kongresszust.

— **Tyúktolvaj cigányleányt fogtak a Bezerédi-utcán.** Lakatos Eszter cigányleány, Tegez-utcai lakos egy férfiismerősével együtt besurrant tegnap délelőtt a Bezerédi-utca 6. számú ház udvarára. Ott látva, hogy a ház lakói el vannak foglalva és nem vették észre őket, a tyúkól felé somfordáltak és egy tyúkot már gondjaikba is vettek. Ekkor azonban valaki kilépett a lakásból, észrevette a tyúkólnál ólálkodó két alakot és segítségért kiáltott. A férfi erre elszaladt, Lakatos Esztert azonban elfogták. Előállították a rendőrségre, ahol azzal védekezett, hogy nem ő, hanem a szökésben levő ismerőse követte el a lopást. A rendőrség megindította az ügyben a nyomozást.

— **Halálos ítéletek Észak-Afrikában.** A szövetségesek hadbirósága halálra ítélt hat francia tisztviselőt, akik hűek maradtak a vichyi kormányhoz.

— **Izgatás vétségéért** Beermann Márton nyíregyházi fűszerkereskedőt a debreceni törvényszék ötös tanácsa egyhavi fogházra ítélte. Ezt a büntetést a kúria most helybenhagyta.

Ezerötszáz pengő pénzbüntetés borsóardrágítás miatt

A tanukra is rábizonyult az árdrágítás

A debreceni törvényszék uzsorabirája az elmúlt napon tárgyalta Nagy Lajos mikepércsi községi bíró ügyét, akit árdrágító visszaélés vétségével vádolt a királyi ügyészség. A vád szerint Nagy Lajos a Felvidékről jött ruszinoknak **borsót adott el a megengedettnél magasabb áron.** Az általa termelt borsófajtára ugyanis a megengedett ár 67 pengő lett volna, ő viszont 100—110 pengőt kért érte.

A tárgyaláson Nagy Lajos azzal védekezett, hogy **ő a borsót mint vetőmagot adta el, aminek az ár meg is felelt.** Ezzel szemben azonban a kihallgatott szakértők megállapították, hogy Nagy nem vizsgáltatta meg a borsót előzőleg és nem jelentette ki vetőmagnak, tehát így nem is adhatta el ennek megfelelő áron. De a kihallgatott tanuk bizonyították azt is, hogy a borsót vásárló ruszinok hangoztatták, hogy ők a borsót nem vetőmagnak, hanem enni veszik.

A tárgyalás folyamán

királyi ügyész **vádat emelt árdrágítás vétsége miatt két tanuként beidézett asszony ellen is,** akik — mint a tárgyaláson kiderült — kölest vettek és adták a megengedettnél magasabb áron, Albert Istvánné és Gali Lajosné, a két mikepércsi asszony kihallgatásuk során maguk ismerték be az árdrágítást.

A bíróság a tanuk és szakértők meghallgatása után mindhárom vádlott bűnösségét bizonyítva látta s ezért **Nagy Lajost 1500 pengő, Albert Istvánnét és Gali Lajosnét pedig 50—50 pengő pénzbüntetésre ítélte.** Az ítélet jogerős.

Hirdetmény

az alkalmazottak állami pótadójáról és a hadirokkantakat, tűzharcosokat stb. megillető kedvezményekről

A városi adóhivatal az alábbiakról értesíti az összes munkaadókat, továbbá az összes tűzharcos, tűzkeresztes, hadirokkant, hadiözvegy és hadiárva adózókat:

A 2100 1943. M. E. sz. kormányrendelet 1. §-a az alkalmazottak kereseti adójával kapcsolatos rokkantadót, különadót és hadfelszerelési adót, továbbá a föld-, ház-, általános kereseti-, jövedelem és vagyonadó stb. után eddig kivetett pótadókat megszüntette és helyettük egységes állami pótadót, vagy röviden: állami pótadót vezetett be. Az állami pótadó az együttes kezelésbe vont adók után 1943 január hó 1-től kezdődő hatállyal, *az alkalmazottak kereseti adójával kapcsolatos állami pótadó pedig 1943 június 1-től kezdődőleg lépett életbe. Vagyis 1943 június (VI-ik) hóra szóló illetmények (munkabérek stb.) után az alkalmazotti kereseti adón kivül nem rokkant adót, különadót és hadfelszerelési adót, hanem helyettük egységes állami pótadót kell fizetniök a munkaadóknak. Az alkalmazotti kereseti adót azonban továbbra is fizetni kell az eddig érvényben volt tételek szerint.*

Az állami pótadót a munkaadó teljes összegében levonhatja az alkalmazott járandóságából, csakúgy, mint az alkalmazotti kereseti adót. Az állami pótadót az Illetményjegyzékeken az alkalmazotti kereseti adó bejegyzésére nyitott rovat *után következő rovatba* (az újabb illetményjegyzékeken a 16. sz. rovat) kell bejegyeznie a munkaadónak. Természetesen a rovat régi felírását le kell húzni *s jó erősen „Állami pótadó"* szavakat kell a lehúzott rész felibe írni.

Az állami pótadó tételeit könyv- és papirkereskedésekben beszerezhető külön táblázatról olvashatják le a munkaadók.

Az 1943. évi május 31. napjával kezdődő hétre szóló illetmények után már nem rokkant adót, különadót és hadfelszerelési adót, hanem állami pótadót kell fizetni. A májusra vagy korábbi hónapokra szóló illetményekről teljesen külön illetményjegyzéket készítsenek a munkaadók. Pl. egy vállalatnál június 1-én fizetik ki a tisztviselők júniusra szóló illetményeit, ugyanakkor az egyéb (nem-tisztviselő) alkalmazottaknak a májusra járó fizetését. Mindenik kategóriáról külön illetményjegyzék szerkesztendő, mert a májusi fizetések után még alk. ker. adó, rokkant-, külön- és hadfelszerelési adó fizetendő, míg a júniusra szóló illetmény után már csak alkalm. ker. és állami pótadó

A 2100—1943. M. E. sz rendelet *az állami pótadóra nézve adókedvezményt állapit meg a hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvák, továbbá a tűzharcosok és tűzkeresztesek részére, — még pedig nemcsak az alkalmazotti kereseti adóval kapcsolatos állami pótadóra nézve, hanem az együttes kezelésbe vont adókkal (föld-, ház-, általános kereseti, jövedelem- és vagyonadó stb.) megrovottak állami pótadójára nézve is.*

Ezúton hivja fel a városi adóhivatal mindazokat, akik az alkalmazottak kereseti adójával kapcsolatos állami pótadóra, vagy az együttes kezelésbe vont (föld-, ház-, általános kereseti-, jövedelem- és vagyonadó stb.) adójuk utáni állami pótadóra nézve *megállapitott kedvezményben részesülni kivánnak, hogy erre irányuló irásbeli kérelmüket 8 napon belül a városi adóhivatalnál nyujtsák be s egyidejüleg hadirokkant, hadiözvegy vagy hadiárva mivoltukat, tűzharcosi vagy tűzkeresztesi minéműségüket igazoló eredeti okmányukat* és annak egyszerű másolatát a kedvezményre való jogosultság megállapitása s a másolat hitelesítése végett mutassák be. *A kérvényt a városi adóhivatal 33. (harminchármas) számú szobájában kell bemutatni az okmányokkal együtt.* Azoknak, akik a megszüntetett pótadók (rokkantadó) tekintetében kedvezmény elnyerése végett okmányaikat annakidején már bemutatták, az állami pótadóból adandó kedvezmény elnyeréséhez nem szükséges azokat újból bemutatniok.

— **Nagy részvét mellett temették el Kovács Józsefnét.** Nagy részvét mellett, kegyeletes gyászpompával helyezték örök nyugalomra Kovács Józsefné szül. borosjenői Zsindely Piroskát, Kovács József állampénztári főtanácsos hitvesét. A köztemető díszravatalozó termét zsúfolásig megtöltötte a gyászoló közönség, akiknek sorában a mélyen sujtott férjen gyermekeken, testvéreken és rokonokon kivül ott láttuk az állampénztár teljes tisztviselő karát, dr Balla Bertalan városi főjegyzőt és nagyszámú ismerőst. A virágok és koszorúk tömegével borított ravatalnál dr Farkas Pál lelkipásztor mondott lélekbemarkoló gyászbeszédet, mely után megindult a gyászmenet a sírhoz, ahol örök nyugalomra helyezték Kovács Józsefné hült tetemeit.

Mi történt ezelőtt 15 és 25 évvel

1918 május 19-én tele vannak a lapok a Monarchiának és Németországnak a béke mihamarabbi megkötésére irányuló szándékairól. A cáfolatok egyelőre igen gyengék. Az entente nem hajlandó békülni s Lloyd George nem is hajlandó tárgyalni a békéről, csupán a központi hatalmak teljes megsemmisítése után.

A békehiresztelésekkel ellentétben a harctereken élénkülnek a támadó mozdulatok. Különösen áll ez a nyugati frontra, ahol a márhosszabb ideje tartó nyugalom után ekkor ismét kezdenek a harcok nagyobb arányokban fellángolni.

*

Tíz évvel később 1928 május 19-én a debreceni lapokban már nem marad senki más számára hely, csupán a közeledő angol ifjúnak, Rothermere lord fiának. Vezércikkben üdvözlik, folyik a készülődés a meltó ünnepség előkészítésére. Debrecen nem akar elmaradni a többi város mögött s olyan pompás fogadást készit elő, mely már előre híres az egész országban.

Mai szemmel nézve érdekes az a rövid kis hir, mely egy arajánlatot tartalmaz. Hatszáz hold jóminőségű békésmegyei földet kínálnak eladásra holdanként 600 pengő ellenében.

Uj könyvek

Thomas Mann: Tristan. A „Tristan" Thomas Mann kis regényeinek ragyogó ékszerei között is talán a legtisztább fényű igazgyöngy. A betegeknek, az élet nagy névtelen küzdőinek ugyanabba a világába vezet el bennünket, mint a „Varázshegy", csakhogy drámai tömörséggel és erővel foglalja össze az élet és halál nagy találkozásának problémáját. Két férfi, az életerős józan gyakorlati ember és a költő küzdelme a halállal viaskodó asszonyi életért, ez az annyira drámai tárgy alkalmat ad Thomas Mann-nak arra, hogy kivételes emberábrázoló művészetével az élet végső konfliktusait állítsa olvasói elé. — A kötet második remekműve, a „Mario és a varázsló", amelynek értelmezése szinte szakadatlanul foglalkoztatja az irodalmi közvéleményt A „Varázsló", aki megjelenik a békés, nyugodt, harmonikus életű fürdőhelyen és veszedelmes, könnyelmű játékával felzaklatja a lelkeket, felkelti a tudattalan mélyében elemetett szenvedélyeket Béta kiadás.

Szőnyi István: Kép. Megjegyzések a művészetről Minden előítélettől és theorikus korlátoktól mentes alkotó műv sznek igazi egyéni megnyilatkozása. Oly egyszerű és közvetlen, amilyen minden nagy mű is, amellyel foglalkozik, Ez az irás a művészet szemléletéről lehántja azt a sok bonyolult és kusza elméletet, amellyel a művészi kerdések megitélését oly sokszor elhomályosítják 16 művészi képpel. Dr Vajna és Bokor könyvkiadók, Budapest.

— **Tejdrágitót ítélt el a bíróság.** A debreceni törvényszék 15 napi fogházra ítélte Nálasdi Jánosné balmazújvárosi lakost, mert a tejet a megengedettnél magasabb áron adta el. Az ítélet jogerős.

— **Kőszénből — női harisnya.** Hosszas kisérletek után egy norvég vegyésznek sikerült szénből olyan anyagot előállitani, mely a harisnyaipart valószínüleg forradalmasítani fogja. A „nylon"-nak nevezett új anyagból harisnyaszöveteket készitenek és ezek a szövetek olyan szépek, fényesek és simulékonyak, mint a müselyem. nyujthatóságuk pedig a természetes selyemét is felülmulja. Egyetlen hátrányuk ezeknek a harisnyáknak hogy egyelőre még nagyon drágák.

Ujabb hirek a frontról

Horváth Péter törzsőrmester megnyugtatja feleségét és családját: Debrecenben egészséges, nincs semmi baja. Az otthoniaknak is jó egészséget kíván. Sokszor csókolja őket.

Egrik Béla hadnagy a 111/73 tábori posta számról házasságuk évfordulójuk alkalmából csókjait küldi feleségének, szüleinek Püspökladányra pedig kézcsókjait küldi.

Sigér Gyula honvéd a 164/54 tábori posta számról üzeni Téglásra hozzátartozóinak: a csomagot megkapta, egészséges, jól érzi magát és mindannyiójukat szeretettel csókolja.

Ászlai Károly őrvezető a 164/54 tábori posta számról megnyugtatja feleségét és két kis gyermekét Bagaméron. Egészséges, jól érzi magát. A csomagot köszönettel megkapta. Kéri, sok levelet irjanak. Mindenkit csókol.

— **A szilágypéri tűzkárosultak** javára tegnap a következő adományok érkeztek: Debreceni kereskedőtanonciskola fiú tagozata 14.91. Leány tagozata 18.61, Mikó László 1, Huszár Endre 1.—, Nagy Endre 1.—. Összesen 36.52. Az adományokat továbbitottuk

SPORT

„A játékosok határtalan akarással indulnak az osztályozó küzdelmekbe" — mondotta Kantor Ferenc, a DVSC ügyvezetője

A DVSC labdarúgó csapata pontveszteség nélkül megnyert csoportbajnokság és az NB II csapatok részére kiírt Mátyás-király emlékdíj elnyerése után megkezdi a küzdelmet a legnagyobb tétért: az NB I-be jutásért. A csapat a nagyváradiak elleni nagyszerű győzelem és marosvásárhelyi siker után, mintha kissé megtorpant volna, erre mutat a CsAK elleni gyenge játék és a Kolozsvári Bastya elleni pontveszteség. Megkérdeztük erre vonatkozólag Kántor Ferenc MÁV főintézőt, a DVSC ügyvezetőjét, aki a következőket mondotta:

— Nincsen semmi baj a játékosokkal, határtalan akarással indulnak az osztályozó küzdelembe. Az utolsó két bajnoki mérkőzésen az történt, hogy mivel a bajnokság már öt mérkőzéssel befejezés előtt biztositva volt, kimélték magukat és nem akartak megsérülni. — A csapat jól együtt van, hogy nagy értékek vannak az együttesben azt a NAC mérkőzés mutatta meg és ezen a mérkőzésen az is meglátszott, hogy a csapat nehezebb ellenfél ellen többet tud nyujtani. Bizalommal küldöm a csapatot az osztályozóra. A DVSC összetételében is szerencsés keveréke a rutinos, lehiggadt játékosoknak, mint Csokai Mester, Sidlik, Papp, Szabó, Serfőző és a robbanékony, fiatal tehetségeknek, mint Szilágyi, B Nagy, Komlóssy, Nagy Mihály Zilahy stb. Nagy bizalommal nézek a Beszkárt mérkőzés elé is, bár a villamoscsapat éppen az osztályozókra lendült formába, a GANZ elleni 7:0-ás győzelme nagyszerű teljesitmny.

Az összeállitás felől érdeklődünk.

— Két edzést tartunk a héten és a csütörtöki edzés után állitjuk össze a csapatot Csokai kitünően bevált fedezetben, Papp pedig a mérkőzés legjobbja volt Kolozsvárott. Komlóssyt mindenesetre játszatjuk. Véglegeset azonban csak pénteken mondhatunk.

A DVSC szombaton délután utazik Budapestre. Vasárnap a vasútasság köréből ötszáz fönyi szurkolótábor kiséri el Budapestre, kedvenc csapatát és értesülésünk szerint a Sport-utcai pályán alakul meg a legkitartóbb DVSC-hivókból a DVSC közép, akik aztán a további osztályozó mérkőzéseken, sőt az NB I-ben is egybetömörülve, hangtölcsérekkel felfegyverkezve, biztatják csapatukat mérkőzésről-mérkőzésre.

Debreceni játékvezetők sikere Dr Thomas Henrik mintaszerűen vezette Nagybányán a Nagybányai SE—Ferencváros mérkőzést, melyet a jo formában levő nagybányai csapat megérdemelten nyert meg 3:2-re. Farkas Iván játékvezetőnk pedig a Budapest válogatott—Székelyföld válogatott mérkőzésen aratott sikert, nagyvonalú játékvezetésével.

Mihók, a DVSC játékosa, akit szolgálata most Székelyföldön tart, játszott az erdélyrészi vasútas válogatottban az országos vasútas válogatott ellen és gólt is lőtt. A mérkőzésen az országos vasútas válogatott 5:2-re győzött.

A Svájc elleni diadalmas magyar válogatott csapat ma délben érkezik haza Budapestre.

Papp, a DVSC hátvédje az NB. II. heti legjobb tizenegyében jobb hátvéd lett.

A DVSC valamennyi mérkőzését lejátszotta a Mátyás-csoportbajnokságában, míg a többi csapatnak egy forduló még hátra van. A vasárnapi mérkőzés után a bajnoki táblázat a következő :

1. DVSC	18	71:20	33
2. Nagyb. SE	17	45:40	23
3. MSE	17	38:33	19
4 Sz. MÁV	18	31:32	19
5. Bástya	18	35:41	19
6. B. Törekvés	17	30:44	17
7. Kolozsv. MÁV	17	26:39	16
8. MPMTE	17	28:35	14
9. Csabai AK	17	25:45	14
10. N. Törekvés visszalépett.			

D. Villanygyár labdarugó játékosai ma délután edzésen jelenjenek meg az egyetemi sporttelepen. Vasárnap délelőtt a klub helyiségében rendkivüli játékos értekezlet lesz 10 órakor, ahol minden játékos saját érdekében jelenjen meg.

Hármas amatőrbajnoki mérkőzés lesz vasárnap a Dohánygyár sporttelepén Délután 2 órától este nyolc óráig pattog a labda, látástól vakulásig élvezhetnek labdarugást a nézők a DVSC távollétében is. Két órai kezdettel DMTE—DEAC mérkőzések lesznek. A hármas, érdekes mérkőzésre nézö csúcs várható. — **A** DVSC II. Nyíregyházán játszik az NyVSC-vel, Karcagon pedig a Karcagi LE fogadja a MOVE-Szabolcs II-t.

A magyar válogatott női kézilabdázó csapat Debrecenben játszik május 30-án az országos női sportnapok alkalmából.

Az NB II. Rákóczi, Zrinyi és Wesselényi csoportjában befejezést nyert a bajnokság. A BVSC 5 pont, az SZVSE 8 pont, a Beszkárt 4 pont különbséggel lett első. A DVSC 10 pont előnnyel vezet csoportjában, de ebből az utolsó mérkőzésen két pontot a Nagybányai SE behozhat. Az ETO négy ponttal vezet a Széchenyi-csoportban, de hátra van még egy mérkőzése.

Pontszerző III. osztályú atletikai verseny lesz vasárnap délután az egyetemi sporttelepen

Kerékpár. Vasárnap rendezte meg az MKSZ alföldi kerülete a 3x40 kilométeres váltóversenyét. Jó időben, kitünő rendezésben jó időt futottak a versenyzők. A versenyből legjobban kiemelkedik Leövey, aki mintegy 6 kilométeren tömlöszakadás következtében peremen kerekezve még igy is 2 perccel hamarább adta át a váltóhengert párjának. — Eredmények : 1. a DVSC 1 csapata : Szabó János, Rimóczi L., Tóbiás Sándor, idő 3 óra 15:10. 2. a DVSC 2 csapata: Kiss Imre Leövey András, Szanyi József, idő 3 óra 15:40. 3. a MÁV leventék 1 csapata: Süveges János, Juhász András, Bogdándi Béla, idő 3 óra 17:45.

Közgazdaság

MEGHIVÓ

Hajdúdorogi Takarék és Hitelszövetkezet felszámolás alatt Hajdúdorogon, üzlethelyiségében 1943 május 30-án, délelőtt fél 12 órakor tartja XXXVII. évi rendes közgyülését.

Tárgysorozat :

1. A felszámolóbizottság és felügyelőbizottság jelentése az 1942 évről és ezzel kapcsolatban az 1942 évi zárószámadások előterjesztése.
2. Határozathozatal a felszámoló és felügyelőbizottság részére adandó felmentvény tárgyában.
3. Esetleges indítványok.

Hajdúdorog, 1943 május 18.

A felszámolóbizottság.

Mérlegszámla. Vagyon: Készpénz- és postatakarékpénztár : P 448.55. Kötvénykölcsön: P 10,366.57, XVII—XVIII. évt. törzsbetéte: P 68—. Állami könyvadósság: P 2264.08. Összesen: P 13.147.20. — Teher. Veszteség tartalék: P 527.20, XIV.—XVI. évt. törzsbetéte: P 211.36. Folyószámla: P 12.314.04. Nyereség : P 94.60. Összesen : P 13.147.20.

Felügyelőbizottsági jelentés ! Tisztelt közgyülés ! Hajdúdorogi Takarék és Hitelszövetkezet f. a. ügyvitelét az 1942 évben is ellenőriztük, a felszámoló bizottság által bemutatott 1942 évi zárszámadásokat és leltárakat helyesnek találtuk. Kérjük a t közgyülést, hogy a felmentvényt úgy nekünk, mint a felszámoló bizottságnak megadni méltóztassék.

Hajdúdorog, 1943 május 18.

Felügyelőbizottság.

—oOo—

MEGHIVÓ

Hajdúdorogi Hitelbank Rt. Hajdúdorogon, üzlethelyiségében 1943 május 30-án délelőtt 11 órakor, határozatképtelenség esetén 1943 június 7-én tartja XXXVII. évi rendes közgyülését.

Tárgysorozat :

1. Jegyzőkönyvvezető, két jegyzőkönyvhitelesítő kijelölése.
2. Igazgatósági és felügyelőbizottsági jelentés az 1942 évről..
3. Az 1942 évi zárszámadások előterjesztése.
4. Határozathozatal az igazgatóság és felügyelőbizottság részére adandó felmentvények tárgyában.
5. Igazgatósági és felügyelőbizottsági tag választása.
6. Esetleges indítványok.

Hajdúdorog, 1943 május 15.

Igazgatóság.

Mérlegszámla. Vagyon: Pénztár, giro, postatakarékpénztár: P 750.34. Értékpapírok: P 1.394.40. Váltótárca: P 170.260. Átalakított törl kölcs.: P 4863.—. Adósok: P 43.828.43. Szavatosság mellett foly. kölcs. P 133.343.— Állami könyvadósság: P 9.488.24 Ingatlanok: P 21.000.64. Telepitési beruházási alap: P 2 487.— Berendezés: P 1.—. Egyéb vagyontételek: P 1.004.56. Átmeneti tételek: P 349.38. Veszteség: P 58.519.89. — Összesen: P 447. 289.88.

Teher. Részvénytöke és töketartalék: P 150.480.—. Betét: P 730.45. Hitelezők: P 14.833.20. Beruházási hozzájárulás függő számla: P 13.453 06. Viszontleszámitolt váltók: P 114.047.70. Továbbadott kölcs. váll. szav.: P. P 133.343.—. Egyéb tehertételek: P 19.595 92. Átmenő tételek: P 806.55. Összesen. P 447.239.88.

Felügyelőbizottsági jelentés ! Tisztelt közgyülés! Jelentjük, hogy a Hajdúdorogi Hitelbank Rt. ügyvitelét az 1942 évben több esetben megvizsgáltuk, az 1942 évi zárszámadásokat és leltárakat a könyvekkel összehasonlitottuk, s azokat egyezőknek találtuk. Az igazgatóság jelentését, javaslatait elfogadásra ajánljuk s kérjük a felmentvény megadását úgy nekünk mint az igazgatóságnak.

Hajdúdorog, 1943 május 15.

Felügyelőbizottság.

—oOo—

Debreceni állatvásár

A hétfői sertésvásárra csak soványsertést hajtottak fel, számszerint 185 darabot, melyből eladásra került 108 darab. Árak: 192—312 fillér élősúlykilogrammonkint. Választott malac páronkint 98—150 P.

*

A keddi állatvásárra felhajtás bárány 753 darab, eladva 402 darab. Árak: páronként 80—100 P, Ló: felhajtás 239 drb, gazdát cserélt 115 drb. Árak. vagóló 125—390 P. silány igásló 300—700 P, közepes 700—1250 P, jó 1300—2400 P. Szarvasmarha felhajtás 617 darab, eladva 395 darab. Árak: II. r. ökör 150 fillér, III. r 130. II. r. bika 145, III. r. 125, II. r tehén 140, III. r. 120 (8 százalék levonással). II, r. borjú 170, III. 150. Fejőstehén 850 1800 P. Tinó, ökör 195—240 fill. élősúly kg-kint. Irányzat vontatott

APRÓHIRDETÉSEK

NYOMOZÓ IRODA

GÁLOCSY legrégibb nyomozó irodája, országosan ismert. Zöldfa u. 3. sz. telefon: 28-72. 487 6. 3

KOSZTOLÁNCZY magánnyomozó irodája megfigyel, nyomoz, Lorántffy u. 19. 1812

JÁNOSY magánnyomozó bizalmasan nyomoz és megfigyel, Virág u. 21. Telefon: 23-78. 1090 8. 9.

LEVELEZES

VÁLTÓPÉNZ, csak 10 és 20 filléres, amig a készlet tart, kaphatók, a kiadóhivatal pénztárában. 1926 vv.

ALKALMAZAST nyer ferfi

CIPŐKERESKEDŐ-segédeket, segédnőket, azonnali belépésre felveszünk. Kontesk cipőüzlet. 333

FODRÁSZ tanulót felvesz Biró, Deák Ferenc u. 26. sz. 329

FIATAL cukrászsegéd felvétetik, Péterfia 4 sz cukrászda. 1377

EGY fodrászsegéd felvétetik, Szent Anna u. 14. sz 334

NYUGDIJASOK jelentkezését kérem jövedelmező akvizióhoz. — Pannonia szálló 9—10 s 2—3 órakor. 995

CUKRÁSZ segéd felvétetik Szoboszlóra azonnal Cimet: „Cukrász" jeligére a kiadóhivatalba kérek. 993

LAKATOS és csiszolósegédet azonnalra felveszek, Erzsébet u. 28. 987

ASZTALOS segédek és tanuló azonnal felvétetik, Burgundia u. 6. 337

ASZTALOS segédet jó fizetéssel azonnalra felvesz Binder, Böszörményi út 39. 990

EGY jómunkás cipészsegéd felvétetik, Nánásy Ajtó u 18. 982

ALKALMAZAST keres férfi

FÉREGMENTES gyümölcse lesz. Permetezztessen szakemberrel. — Permetezést vállal Lengyel kertész, Simonffy u. 37. 996

MEGBIZHATÓ fiatalember, szobainasnak, — vagy ehhez hasonló állást keres vidéken is. Kétmalom u. 12. 979

ALKALMAZAST nyer no

VARRÓLÁNYOKAT állandó munkára felveszek, Molnár, Szent Anna u. 8. 957

HÖLGYFODRÁSZ és úrifodrászsegédet, tanulót felveszek, Nagy, Baltazár u. 14. 330

IDŐSEBB úrinő mellé nappali gondozásra koszt nélkül komoly nő azonnalra felvétetik, — Csapó 24. I. em. 327

KISKÉZI lány tanulót felvesz női divatszalon, Domahidi u. 6. 1374

HÖLGYFODRÁSZ kisasszonyt, ügyes, ambicióst felveszek. Ugyszintén tanulóleányt is. Mink hölgyfodrász, — Svetits palota 977

TANULÓLÁNY fizetés sel, franciás segédlány felvétetik, Csánky, — Bethlen u 0. 983

ALKALMAZAST keres nő

SZOPTATÁSRA gyermeket elvállalok, saját lakásomon. Toroczkó u 6. szám. 989

HAZTARTASI ALKALMAZOTT

BEJÁRÓNŐ felvétetik fűszerüzlet, Kút u. 36 328

BEJÁRÓNŐ mindenes kéttagú családhoz felvétetik, Arany János u. 50 994

BEJÁRÓ takarítónőt azonnalra felveszek, — Sántha cukrász. 338

AJANLAT

MIELŐTT arany, ezüst, brilliáns ékszerét eladja, mutassa meg Szelecsényi óra- és ékszerkereskedőnek, Sas u. 2. 529

CIANOZ vizsgál, zsiráskitelenit felelősséggel Kiss, Melnusz-tér 7. Telefon: 14-30 veres-templomnal 606 11 4.

SZAPPANNAK való zsirt szappanra beszerelek Pál János szappanosmester, Kocsel u. 8. 634. 11 19

ARANYAT ezüstnemüt ékszereket, napi áron vesz Takács Sándorné, Piac u. 56. 209. 8. 2.

LEGOLCSOBBAN kifogastalanul fest, tisztit, Weisz kelmefestő Arany János u. 29 1900 vv.

CIANOZTASSON Csala cianozó vállalattal. Lakásvizsgálások felelősséggel Rákóczi u. 9., telefon: 14-27 631 7. 1.

HASZNÁLT órákat veszek, javítok eladok. — Schiffmann Vendég u. 7 kisállomásnál. 1792 1. 3

ÖNKÉNTES URAK ! Egyenruhára tiszta lenvászon érkezett. Tegdes, Kálvin-tér 19. 1870 8. 5.

SZÖRME bundákat javitok, alakitok, festek. Veszek, eladok Kóváry szücsmester, püspöki palota. 1. 31. 593

HASZNÁLT varrógépet, rádiót vesz, elad, s cserél Lévay, Kassa út 1. sz. telefon: 33-94. 635. 6. 5.

KERÉKPÁRT, varrógépet, gramofont, szakszerüen javít Roboz és Hamer, Piac u. 8. 545 8. 12.

NYAKKENDŐIT szakszerüen újáalakitom, fordítom, javítom, tisztítom, Timár u. 13. 326

ARANYAT, ezüstöt és brilliánst napi árban veszek, Szelecsényi óra és ékszerkereskedő, Sas u. 2. sz. 530

KERESLET

TOLLAT legmagasabb napi árban vesz a Hangya tollgyüjtő telepe, József kir. herceg u. 71. 932

TARS

ELSŐRENDŰ szabásznőt, iparengedéllyel keres társulás céljából, központban elegáns lakással rendelkező volt női ruhaszalon tulajdonosnő. Ajánlatokat „Június 1" jeligére a kiadóba. 1370

HANGSZER

KITÜNŐ bécsi gyártmányú zongora kétezer ötszázért sürgősen eladó. Csokonai u. 17. 1375

RADIO

RÁDIÓ javítás évtizedes gyakorlattal, Szabó műszerésznél, Csapó u. 64. sz. telefon: 32-54. 1562. 5. 26

BUTOR

NINCSEN fényes kirakatunk minden bútort olcsón adunk. Piac u. 71 udvarban Brilline 441 6. 30

FIGYELEM ! Saját készitményü modern konyhaberendezések, festett hálók, kombinált szekrények, olcsó áron eladók, Arany János u. 1. hátul az udvarban 311

ELADÓK ebédlőbútor, s sezlon, fehér szekrény, kamarapolc, márványlapos kreedne, Teleki u. 32. hatodik lakás. 335

EGY puhafa hálószoba bútor, elköltözés miatt sürgősen eladó. Bercsényi u. 48. 991

ATADO UZLET, VENDEGLO

KÖZPONTBAN szépen berendezett szabószalon műhely felszereléssel, helyiséggel együtt, betegség miatt azonnal átadó Cim a kiadóban. 263

KOCSMA jogfolytonos átadó. Cim a kiadóban. 998

AUTO, MOTOR KERÉKPÁR

KERÉKPÁRT, villanyt szerel, javit Kerekes, Hatvan u. 4 (főpostával szemben). 598 6. 30.

KERÉKPÁRT segédmotort, rossz gumikkal is, iró, varrógépet, porszivót veszek, kölcsönzök, Soltész, Kálvin-tér 2. sz. 1172 7. 18.

Sachs segédmotor, vizsgamnetes, majdnem új eladó. Hungária, Hunyadi u. 11. 963

ELADÓ egy kerékpár, Vargakert, Délisor 9. 985

LAKASCSERE

KETTŐSZOBAS régi bérü, minden komforttal (víz, gáz bent) és teljes kényelemmel ellátott lakásomat elcserélném ugyancsak kerti három, vagy 4 szobás, komfortos lakással. Cim a kiadóban. 1462 vv.

LAKÁST KERES

4—5 SZOBÁS villalakást keresek, lehetőleg nagyobb kerttel az erdő közelében Maróthy Gy. u. 5. sz. 721

KIADÓ LAKAS egy szobás

MAGÁNOS urnak szép nagy üres szoba kiadó. Szent Anna u. 20. 339

BUTOROZOTT SZOBA

UTCAI bútorozott kétágyas szép szoba kiadó elsejére, Csapó u. 99. 331

BUTOROZOTT szoba, fürdőszobával, azonnalra kiadó. Hatvan u. 6 sz III. 10. 336

HASZNALT RUHA — CIPO

BÉKEBELI szürke és fekete ruha eladó Simonyi út 5 A. 940

KÉT pár 40-es férfi cipő eladó. Garay u. 18. 340

GYERMEKKOCSI

JÓKARBAN levő modern gyermekkocsi eladó. Dégenfeld-tér 6. 997

INGOSAG VETEL

HASZNÁLT boroshordókat, nagy tételben veszek, Széchenyi u. 83. telefon: 20-50 1965

INGOSÁG ELADAS

BETEGTOLÓKOCSIK Minden kényelmet biztositó gumi kerekü betegtolókocsik, minden formában kaphatók ingóságközvetitőben Rétpöki bérpalota 1220 7. 16

FÜGGŐ 15-ös körégő lámpa eladó Hatvan u 24. házfelügyelőnél. 581

ELADÓ 180 kötetes könyvtár, részekben is Érdeklődni: Emerich u 14. sz. Nyilastelep. 980

GAZD. ESZKÖZ

SZEKÉR alkatrészek eladók, Pécsi, Batthyány u. 16 930

VESZEK szőlőprést, darálót, taposókádat, boroshordókat, telefon: 32-83. Nap u. 4. 993

ELADÓ permetezőhordók, daráskád. Nap u. 4. sz. 1000

JÓÁLLAPOTBAN levő kocsihámot, egy párat s egy járgányos szecskavágót keresek Cimet a pénztárnál kérem leadni. 1275 vv

GAZD. TERMÉNY

LÁBON álló lucerna termését egész éven át átveszem. Cimet a pénztárnál kérem leadni 1280

ELADÓ HÁZ

WESSELÉNYI u 117 sz ház eladó. Értekezni lehet: Pécsi és Papp ügyvédeknél, Iparkamara 1495 vv

ELADÓ HÁZHELY

ELADÓ Balaton partján, Siófoknál 320 négyszögöles telek. Érdeklődni: Emerich u. 14 szám Nyilastelep. 981

FÖLDBÉRLET

40—70 HOLDAS haszonbérletet keresek október 1-től. Cím a kiadóban. 312

ELADÓ FÖLD

ELADÓ 5 kat. hold elsőrendü feekte föld Hajdúszoboszlón. Értekezni reggel 7—9 óra között Hajdúszoboszló Bethlen u. 14. sz. 1267

ELADÓ H-Szoboszlón 8 és 10 kat. legprimább feketeföld Elepen 30, Füreden 35. hold. Megbizot Samu János Deák Ferenc u. 7. 332

ELADÓ Balmazujváros, Bakóczon 50 h tanyásbirtok. Esetleg kisebb darabban is. Értekezni lehet ugyanott. 984

NYOLCSZÁZ négyszögöles szőlő eladó. Hajdúbagos, Kozák Pál. 986

ELADÓ ÁLLATOK

MÉHET vennék kaptárral, árajánlattal a cimet a kiadóhivatalba „Gazda" jeligére kérek 1157

TIZHÓNAPOS tenyészkan, yorkschiri eladó Keresztúri u. 18. Bihari telep. 1376

Szerkesztésért felelős: PALFI JÓZSEF
Kiadásért felelős: IFJ. SZIGETHY GYULA főszerkesztő-igazgató
Kiadja és nyomja a TISZANTÚLI KÖNYV ÉS LAPKIADÓ R. T
Felelős nyomdaigazgató: SZIGETHY KÁROLY